

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин і права
Кафедра іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

ДИПЛОМНА РОБОТА
Магістр

Галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка _____

Спеціальність 014.02 Середня освіта. Мова і література (англійська)

на тему: **Формування іншомовної лексичної компетентності у
учнів 9-х класів за допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz»**

ДРСОА. 018025.01.03

Виконала: студентка 2-го курсу _____ К. В. Стрілець
група СОАм-22-1

Керівник _____
канд. філ. наук, доц. _____ О. М. Дорофєєва

До захисту допускаю:
Зав. кафедри іншомовної освіти
і міжкультурної комунікації
д-р пед. наук, проф.
_____ 2023р. _____ Н. М. Бідюк

Хмельницький, 2023

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин і права

Кафедра іншомовної освіти і міжкультурної комунікації

Освітній рівень другий (магістерський)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014.02 Середня освіта. Мова та література (англійська)

Освітня програма Середня освіта. Англійська мова і література

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри іншомовної
освіти і міжкультурної комунікації

Наталя БІДЮК

«_____» _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Прізвище, ім'я, по-батькові

1 Тема роботи

Керівник роботи

Затверджена наказом ректора університету від

2 Строк подання студентом роботи на кафедру

3 Вихідні дані до роботи:

4 Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

5 Перелік графічного матеріалу

6 Консультанти розділів дипломної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7 Дата видачі завдання _____

Календарний план

Назва етапу (розділу роботи)	Термін виконання	Примітка

Студент _____

Підпис, прізвище, ініціали

Керівник роботи _____

Підпис, прізвище, ініціали

АНОТАЦІЯ

Стрілець К. В. Формування іншомовної лексичної компетентності у учнів 9-х класів за допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz». – Дипломна робота магістра.

Дипломна робота магістра на здобуття кваліфікації магістра за спеціальністю 014.02 Середня освіта. Мова і література (англійська). – Хмельницький національний університет, факультет міжнародних відносин і права, кафедра іншомовної освіти і міжкультурної комунікації, наук. кер.: канд. філ. наук, доц. Дорофєєва О. М. – Хмельницький, 2023.

Загальний обсяг роботи становить 95 сторінок, із них – 76 сторінок основного тексту. Робота містить 2 додатки та 71 джерело посилань.

Ключові слова: іншомовна лексична компетентність, Quizizz, онлайн-ресурс, англійська мова, навчання.

Дипломна робота магістра присвячена дослідженню формування іншомовної лексичної компетентності із використанням онлайн-ресурсу «Quizizz» у 9-ому класі.

У роботі досліджено поняття та структуру іншомовної лексичної компетентності. Охарактеризовано та представлено технологію роботи та введення онлайн-ресурсу «Quizizz» у навчальний процес. Проаналізовано переваги використання онлайн-ресурсів на уроках англійської мови. Розроблено систему вправ для формування іншомовної лексичної компетентності учнів 9-го класу на базі онлайн-ресурсу «Quizizz». Здійснено експериментальну перевірку ефективності розробленої системи вправ з використанням онлайн-ресурсу «Quizizz» для формування іншомовної лексичної компетентності у 9-ому класі.

SUMMARY

Strilets K. V. Developing the 9th Grade Students' Foreign Lexical Competence by Means of Online Resource "Quizizz". – Master's thesis.

Thesis for obtaining Master's degree in specialty 014.02 Secondary education. Language and Literature (English). – Khmelnytskyi National University, Faculty of International Relations and Law, Department of Foreign Language Education and Intercultural Communication, scientific supervisor: Doctor of Philosophy (Philology), Assoc. Professor Dorofeeva O. M. – Khmelnytskyi, 2023.

The paper consists of 95 pages, the main text comprising 76 pages. The work contains 2 appendices and 71 cited sources.

Keywords: foreign lexical competence, Quizizz, online resource, English language, teaching.

The thesis deals with the study of foreign lexical competence formation by means of "Quizizz" online resource in the 9th grade.

The paper examines the concept and structure of foreign lexical competence. The technology of work and implementation of the "Quizizz" online resource into the educational process have been characterized and presented. The advantages of using online resources in English lessons have been analyzed. A system of exercises has been developed for the development of foreign lexical competence of 9th grade students based on the "Quizizz" online resource. An experimental verification of the effectiveness of the developed system of exercises using the online resource "Quizizz" for the formation of foreign lexical competence in the 9th grade has been carried out.

Author's signature

The date of the work submission to defence

ЗМІСТ

С.

Вступ.....	6
1 Теоретичні аспекти формування іншомовної лексичної компетентності за допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz»	10
1.1 Поняття лексичної іншомовної компетентності у методиці викладання іноземних мов.....	10
1.2 Структура лексичної іншомовної компетентності та критерії її оцінювання	15
1.3 Застосування онлайн-технологій у викладанні англійської мови як сучасна тенденція.....	21
2 Дослідно-експериментальна робота з використання онлайн-ресурсу «Quizizz» для формування іншомовної лексичної компетентності у учнів 9-х класів	35
2.1 Характеристика ресурсу «Quizizz» та його переваги при навчанні лексики	35
2.2 Застосування застосунку «Quizizz» для організації самостійної роботи підлітків	44
2.3 Система вправ для формування іншомовної лексичної компетентності за допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz»	51
2.4 Експериментальна перевірка ефективності застосування онлайн-ресурсу «Quizizz» для формування іншомовної лексичної компетентності у учнів 9-х класів.....	60
Висновки.....	75
Перелік джерел посилання	78
Додаток А Контрольні завдання для початкового зрізу знань	85
Додаток Б Контрольні завдання для кінцевого зрізу знань	90

ВСТУП

Актуальність дослідження. Англійська мова була та залишається надалі інтернаціональною мовою для комунікації та співпраці для більш ніж 750 млн осіб по всьому світу, а отже і лексичний об'єм неможливо умістити у певні числа. В той же час онлайн-ресурси оточують теперішнє покоління та є методом забезпечення найновішої інформації, відповідно інформації для поглиблення знань. Лексична компетентність включає в себе слова, вирази, словосполучення тощо, що є базою вивчення будь-якої мови, тому без її детального та ефективного засвоєння подальше вивчення буде майже неможливим. Наразі формування іншомовної лексичної компетентності є нагальною проблемою у закладах освіти, оскільки молодь не зацікавлена в цьому. Завдяки інноваційним технологіям це можливо змінити, оскільки підлітки цікавляться ними як ніколи раніше.

Інструментарій сучасного вчителя значно поповнився новими ресурсами за останні кілька років, але цього не є достатньо. Інтернет-ресурси, онлайн вправи, сайти дають можливість удосконалити методи вивчення іншомовної лексичної компетентності відходячи від традиційних, а оскільки онлайн ресурси з кожним роком все збільшуються у кількості, такий ресурс як «Quizizz» необхідно дослідити. Ресурс «Quizizz» не зустрічався раніше у роботі викладання та відповідно не має методичних розробок для формування іншомовної лексичної компетентності, а отже сформувавши систему вправ може бути корисним та ефективним. Завдяки відповідному ресурсу можливо покращити освітній процес та дати можливість викладачу бачити зворотній зв'язок під час навчання лексичного матеріалу та миттєві результати учнів.

Формула НУШ включає в себе сучасне освітнє середовище завдяки впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій. Покоління Z кардинально відрізняються від попередніх поколінь, а отже і методи навчання мають різнитися. Успішного результату можна досягти саме новими

інноваційним ресурсами, які є у вільному доступі як для викладачів так і безпосередньо учнів.

Дослідженням проблеми формування іншомовної лексичної компетентності займалися такі вчені як: В. Борщеньська, В. Ігнатенко [6], І. Бабій [4], К. Каро (K. Caro), Н. Мендінуета (N. Mendinueta) [44], О. Бігич [22], С. Ніколаєва [15], С. Смоліна [39] та ін. Питання використання інноваційних технологій у навчанні іноземної мови висвітлили такі вчені як: А. Красуля [18], І. Дичківська [14], К. Лоян [18], Л. Пироженко [34], М. Кларк (M. Clark) [49], О. Альошина [2], О. Пометун [34], Ф. Кілікаєва (F. Kilickaya), Я. Крайка (J. Krajka) [55] та ін.

Незважаючи на досить велику кількість наявних досліджень, тема формування іншомовної лексичної компетентності за допомогою онлайн технологій не є повністю дослідженою, оскільки вони розвиваються та вимагають постійного удосконалення методик, комплексів та систем вправ. Отже, наша тема «Формування іншомовної лексичної компетентності у 9 класі за допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz»» є актуальною.

Об'єктом дослідження є навчання іноземної мови в середній загальноосвітній школі з використанням сучасних онлайн технологій.

Предметом дослідження є методика формування лексичної іншомовної компетентності за допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz».

Мета дослідження полягає у розробленні системи вправ на базі ресурсу «Quizizz» для формування іншомовної лексичної компетентності учнів 9-го класу та її експериментальній перевірці.

Беручи до уваги об'єкт, предмет та мету дослідження було окреслено відповідні завдання:

1. Сформулювати поняття лексичної іншомовної компетентності на основі аналізу світових та вітчизняних наукових джерел;

2. Дослідити структуру лексичної іншомовної компетентності учнів 9-го класу;
3. Схарактеризувати засоби ресурсу «Quizizz» та його застосування на уроках англійської мови у 9 класі;
4. Розробити та експериментально перевірити систему вправ на базі ресурсу «Quizizz»;

Для виконання поставлених завдань було використано наступні методи дослідження:

1. Теоретичні – аналіз матеріальної педагогічної та методичної бази, узагальнення зібраного матеріалу та досвіду у навчанні лексичного матеріалу, зіставлення думок дослідників на поточну тему;
2. Емпіричні – спостереження (виконання поставлених завдань учнями, нагляд під час опрацювання, реакція, взаємодія), анкетування (проведення опитування серед учасників експерименту), порівняння (співставлення двох груп учнів), експериментальна перевірка успішності (проведення кількісних та якісних розрахунків на базі отриманих результатів виконаних учнями завдань на онлайн-ресурсі «Quizizz»).

Практичне значення дослідження полягає у розширенні кола потенційних та ефективних новітніх ресурсів у вигляді онлайн-ресурсу «Quizizz» для формування іншомовної лексичної компетентності учнів 9-го класу та безпосереднього створення системи вправ на базі представленої платформи, яка надалі може використовуватися викладачами у закладах освіти. Також наше дослідження може бути корисним для дослідників у галузі філології, педагогіки та під час написання рефератів, доповідей, дипломних, курсових та дисертаційних робіт.

Апробація результатів дослідження. Результати проведеного дослідження представлено на XII міжнародному науково-методологічному Інтернет-семінарі «Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів» (Київ – Хмельницький, 18 травня 2023 р.)

Структура роботи. Дипломна робота на здобуття кваліфікації магістра складається зі вступу, двох розділів, висновків, переліку джерел посилання (71 найменування, з них 30 – іноземною мовою) та двох додатків. Повний обсяг роботи складає 95 сторінок, з них 76 сторінок основного тексту.

1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ ОНЛАЙН- РЕСУРСУ «QUIZIZZ»

1.1 Поняття лексичної іншомовної компетентності у методиці викладання іноземних мов

У процесі вивчення англійської мови багато часу приділяється формуванню іншомовної лексичної компетентності, оскільки завдяки лексичній базі здійснюється удосконалення пізнавально-мовленнєвого досвіду учнів. Через сукупність чинників наразі формування та удосконалення англійської лексичної компетентності у юного покоління є актуальною проблемою. Однією з причин є зміна комунікаційних навичок у зв'язку з появою сучасних технологій та соціальних мереж, комунікація стала спрощеною та неформальною. Крім того, відбувається залежність від скорочень та використання емодзі (англ. емої – картинка, знак, символ), у результаті чого скорочується використання різноманітної лексики і впливає на розвиток словникового запасу. По-третє, зменшення кількості часу, проведеного на читання книг, може вплинути на розширення лексичного запасу. Читання широкого спектру матеріалів, таких як книги, статті та література, допомагає виявити нові слова і вирази, покращити граматику і розвивати словниковий запас. Не менш важливо, що зміни в освітніх системах та підходах до викладання можуть впливати на розвиток лексичних навичок. Наприклад, акцент на тестуванні та оцінюванні може зміцнити навчання засноване на вивченні конкретних слів для отримання балів, а не на загальному розвитку словникового запасу. Рівень іншомовної лексичної компетентності впливає на розуміння змісту, через процес розпізнавання лексичних одиниць, та відповідно на відтворення власних думок, тобто репродуктивні навички.

Протягом десятиліть поняття «лексичної іншомовної компетентності» поступово змінювалося, так як світові та вітчизняні вчені досліджували це поняття підходячи до нього з різних сторін та було доведено, що цілісність

англомовної компетентності неможливо визначити без зв'язку між мовою і сприйняттям. Академічний тлумачний словник української мови надає декілька значень терміну «компетентність», а саме за властивостями слова «компетентний»:

1. Який має достатні знання в якій-небудь галузі; який з чим-небудь добре обізнаний; тямущий.
2. Який має певні повноваження; повноправний, повновладний [1].

За О. Бігич, «Лексична компетентність - це здатність людини до коректного оформлення своїх висловлювань і розуміння мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок, знань і лексичної усвідомленості» [22, с. 215]. Для глибшого розуміння та подальшого дослідження вченими було виокремлено основні складові іншомовної лексичної компетентності (рис. 1.1.1).

Рисунок 1.1.1 – Складові іншомовної лексичної компетентності

Як вказано у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти «Лексична компетенція (компетентність) – знання і здатність використовувати мовний словниковий запас – складається з лексичних (стійкі вирази, однослівні

вирази) та граматичних елементів (артиклі, займенники, прийменники, допоміжні слова, сполучники, частки)» [15, с. 174 – 176].

Італійський вчений Дієго Марконі вважає, що за поняттям «лексична компетентність» стоїть можливість використання слова, маючи певні зв'язки з цим словом та відповідно іншими словами. словосполученнями тощо. З іншого боку, вчений стверджує, що це не лише безпосереднє використання певного слова, а насамперед правильний вибір його у реальному світі та застосування в залежності від контексту [59]. Відповідно до цього можна зробити висновок, що формування іншомовної лексичної компетентності це не лише вивчення лексичних одиниць, а й акцентування уваги на мовному аспекті, оскільки охоплює розуміння лексичних одиниць, їхніх значень, способів поєднання, вживання й відтворення в мовленні.

Вченими було доведено, що під час формування англомовної лексичної компетентності відбувається формування та розвиток певного ряду навичок, а саме рецептивних та репродуктивних. Вчена С. Смоліна інтерпретує ці навички як, «Рецептивні навички – це навички сприймання й розуміння лексичних одиниць в усному та писемному мовленні. Під репродуктивними навичками розуміють навички використання лексичних одиниць в усному чи писемному мовленні» [39, с. 16]. Формування рецептивних навичок можливе завдяки повторенню лексичних одиниць за вчителем вголос, безпосереднє розпізнавання у контексті та через виконання певних тренувальних вправ. Читання різних текстів, таких як книги, статті, новини, допомагає розширити словниковий запас та розвинути розуміння слів у контексті. Не менш важливим для формування рецептивних навичок є аудіозаписи, аудіокниги, подкасти, фільми та інші аудіоматеріали, які допомагають звикати до різноманітності голосових акцентів, швидкостей мовлення та контекстуальних використань слів. Відповідно репродуктивні навички також можливо удосконалити виконанням характерних вправ, відтворення у мовленні, миттєве співставлення з іншими словами тощо. Практика письма, включаючи написання творів, есе, листів, допомагає закріпити

вживання слів та розуміння контексту. Використання нових слів і фраз у повсякденному спілкуванні або при публічних виступах сприяє активному використанню слів та їхньому закріпленню. У результаті формування та удосконалення цих навичок особа має можливість спілкуватися у повсякденному житті, для особистої реалізації та подальшої професійної діяльності.

Професор Х. Мохідін стверджує, що «Лексична компетентність – це аспект комунікативної компетентності, який пов’язаний зі знанням лексичних або словникових одиниць та їхнього значення, а також здатністю правильно їх використовувати» [60, с. 79]. Лексика відноситься не лише до словників термінів. Вона належить до рівня мови, який стосується лексичних одиниць та самостійних слів, які мають повноцінне значення. Лексика – є найважливішим елементом мовної діяльності. Як зазначав професор-лінгвіст Д. Вілкінс, «В той час як без граматики можливо передати досить мало, без лексики неможливо передати нічого» [70, с. 111]. Учні з добре сформованою лексичною компетентністю мають широкий словниковий запас та вміють використовувати його вірно в залежності від ситуації та контексту. Знання синонімів, антонімів, фразеологізмів, сталих виразів, фразових дієслів, ідіом та багатозначних слів допомагають розширити іншомовну лексичну компетентність. Окрім цього, лексика також включає в себе граматичні форми дієслів, часові форми, відмінювання тощо, що також впливає на повноцінне формування мовленнєвої компетентності. Вченими було виокремлено одиницю навчання лексичного матеріалу, а саме «лексичну одиницю», яка в свою чергу може представляти:

1. Слово (До прикладу, “thunderstorm”)
2. Словосполучення (“great job”)
3. Речення, яке зазвичай не змінюється у мовленні (“How are you?”)

Завдяки використанню лексичних одиниць можливе формування іншомовного словникового запасу, який поділяється на три типи, а саме: активний, пасивний та потенційний.

Активний словниковий запас – це частина словникового запасу особи, яка містить відносно обмежену кількість слів найбільш вживаних у тій чи іншій мовній сфері та йде на противагу пасивному словниковому запасу. До активного словникового запасу можна віднести, такі слова як «tomorrow, look, language, understand» та інші.

Пасивний словниковий запас – це інша частина словникового запасу особи, яка містить слова не щоденного вжитку, які відносяться до певних функціональних стилів, таких як наукова лексика, офіційно-ділова, художній тощо, наприклад, «comprehend, androgynous, examination, annihilation» та інші.

В той час як потенційний словниковий запас – це ті слова, значення яких особа може здогадатися під час слухання чи читання, такі як складні слова, інтернаціональні, похідні тощо.

Говорячи про потенційний словниковий запас філологи-дослідники А. Габовда та Т. Кравченко акцентують увагу на його важливості стверджуючи, що «На основі оволодіння різними способами словотворення формується потенційний словник студента, що має велике значення для рецептивних видів мовленнєвої діяльності. Основним джерелом потенційного словника є мовна догадка. ... Робота над розвитком мовної догадки приводить до збагачення лінгвістичного та загального кругозору» [10, с. 40].

Акцентуючи увагу на словниковому запасі, було виокремлено два методи його формування. Прямий метод спрямований на безпосереднє вивчення нових слів та їх значень. Неможливий позитивний результат учнів при прямому методі і без виконання спеціально складених вправ на розвиток словникового запасу. На противагу прямому методу є непрямий, під час якого учні зосереджуються на іншому виді діяльності, до прикладу аудіюванні або читанні. Читання широкого спектру літератури дає змогу зустріти нові слова, вирази, словосполучення у природному контексті. Аудіювання допомагає почути невідому лексику у живому мовленні і тим самим сприяє розширенню словникового запасу та удосконаленню рецептивних та у наслідку репродуктивних навичок.

Рекомендовано зосереджувати увагу та більше інтегрувати у навчальний процес саме непрямий метод, оскільки заучування лексичних одиниць як при прямому методі, не надає гарантій ефективного подальшого їх використання та формування іншомовної лексичної компетентності.

Поняття «лексична компетентність» вперше було використано американським лінгвістом, політичним діячем, філософом та теоретиком Ноамом Хомським у своїй праці «Syntactic Structures», опублікованій 1957 року. У цій книзі вчений досліджував, що мовленнєва компетентність включає в себе не лише знання граматики, а також й лексичні знання, які дозволяють людині створення безліч речень для висловлення думок [47].

В ході аналізу представлених певними вченими понять «лексичної іншомовної компетентності» було сформоване власне визначення «лексичної іншомовної компетентності» яке інтерпретує це явище як аспект комунікативної компетентності завдяки якому людина має змогу виражати власні думки та емоції усно чи на письмі, використовуючи відповідні слова та вирази в залежності від контексту, які складають словниковий запас особи.

1.2 Структура лексичної іншомовної компетентності та критерії її оцінювання

Під час формування лексичної іншомовної компетентності та формування лексичних навичок виокремлюють декілька етапів, які притаманні не тільки учням 9-го класу та навчального процесу у 9-ому класі, а й учням інших класів та іншим здобувачам освіти.

Перший етап є ознайомлювальний, під час якого відбувається введення нового лексичного матеріалу та слідує процес запам'ятовування лексичних одиниць, створення певного образу чи асоціативного значення у пам'яті учня для легшого запам'ятовування. Під час ознайомлення важливо представляти новий матеріал у контексті аби уникнути неправильного вживання тих чи інших одиниць та сприяє глибшому розумінню.

Другим етапом є процес тренування, який є одним з ключових етапів, оскільки протягом цього процесу учні мають змогу краще закріплювати вивчені слова та вирази в пам'яті. Для цього вчителі використовують різноманітні засоби, такі як: кросворди, інтерактивні лексичні вправи, повторення, асоціації та інші.

Саме під час третього етапу, практики, відбувається процес формування лексичних навичок та вміння відтворювати вивчені лексичні одиниці та словосполучення у різних видах мовленнєвої діяльності. Застосування набутих навичок у реальних ситуаціях розвиває впевненість та ефективність у використанні слів в усній та письмовій мовленнєвій діяльності. Більш того, рекомендується імплементувати рольові ігри, оскільки саме під час них відбувається покращення навичок спілкування з використанням ситуативної лексики.

Протягом 9-го класу учні повинні засвоїти певний лексичний матеріал, який був затверджений Міністерством освіти та науки України та володіти ним на певному рівні. У таблиці 1.2.1 представлено теми та мовний лексичний інвентар учнів 9-го класу.

Таблиця 1.2.1 – Мовний лексичний інвентар учнів 9-го класу

Тема	Лексичний діапазон
Я, моя родина, мої друзі	особисті дані, індивідуальність людини, формування особистості, автобіографія
Природа і погода	навколишнє середовище, охорона довкілля, рослинний і тваринний світ
Одяг	мода, елементи одягу
Засоби масової інформації	Інтернет, телебачення і радіо, спілкування у мережі Інтернет, улюблена радіо-телепередача
Молодіжна культура	течії молодіжної культури, молодіжні організації, клуби за інтересами
Наука і технічний прогрес	відомі вчені та винахідники, винаходи, сучасні пристрої в житті і побуті
Україна	великі міста, визначні місця й історичні пам'ятки

Продовження таблиці 1.2.1

Англомовні країни	загальна характеристика, великі міста, визначні місця й історичні пам'ятки
Робота і професія	характеристика професій, нахили і здібності, вибір професії, професійні якості

Також МОН України стверджують, що учні після завершення 9-го класу загальноосвітньої школи, які вивчають першу іноземну мову, досягають рівня А2+, учні шкіл з поглибленим вивченням іноземної мови – рівня В1, в той час як учні, які вивчають другу іноземну мову – рівня А2 [25, с. 4].

За дослідницею О. Полянською, система лексичної компетентності містить п'ять компонентів, а саме: мотиваційний, когнітивний, діяльнісно-практичний, рефлексивний та поведінковий компоненти [32, с. 145].

Підкреслимо, що мотиваційний компонент відіграє чи не найважливішу роль формування іншомовної лексичної компетентності учнів 9-го класу, оскільки він визначається їхнім бажанням і зацікавленістю вивчати іноземну мову, а також їхньою внутрішньою настановою до підвищення рівня лексичних знань і навичок. Наразі це є актуальною проблемою, оскільки процес зацікавлення учнів стає дедалі складнішим, а успішність відповідно падає. На це впливає багато факторів, які потрібно брати до уваги і вчителям, а саме: період підліткового розвитку, з яким стикаються підлітки у 9 класі, під час якого часто зустрічаються періоди емоційної мінливості та байдужості; соціальний тиск з боку однокласників/однолітків; стрес та навколишні обставини та інше. Натомість, учні 9-го класу зосереджені частково і у виборі професійної сфери подальшої діяльності, тому вчителю необхідно підкреслювати користь знання іноземної мови під час подорожей, зустрічей з іноземцями та під час майбутніх професійних можливостей.

Слід зазначити, що О. Полянська наголошує на важливості когнітивного компоненту, стверджуючи, що «Когнітивний компонент як основна складова лексичної компетентності базується на когнітивній психології, на принципі

свідомості в навчанні та на теорії соціоконструктивізму, у якій студент виступає активним учасником процесу навчання. Основна роль когнітивної складової полягає в організації активної мовленнєво-мисленнєвої діяльності студентів у процесі навчання іншомовної лексики за фахом. Опанування лексикою повинно здійснюватись на основі активного і цілеспрямованого залучення когнітивних стратегій переробки, збереження та відтворення лексичної інформації» [33, с. 133].

Діяльнісно-практичний компонент лексичної компетентності відіграє не менш важливу роль у розвитку мовленнєвих навичок учнів 9 класу. Цей компонент включає в себе здатність використовувати слова та вирази в реальних комунікативних ситуаціях. Основною метою діяльнісно-практичного компонента є забезпечення учням здатності ефективно використовувати словниковий запас для висловлення своїх думок, ідей, побажань та сприйняття інформації в усній та письмовій формах. У віці учнів, 14-15 років, питання висловлення власних думок набуває нового значення, оскільки підлітки активно формують власну особистість та завдяки комунікативним навичкам іноземною мовою коло можливостей розширюється і відповідно допомагає їм краще розібратися в тому, хто вони є, і чого вони хочуть від життя.

Рефлексивний компонент лексичної компетентності учнів 9 класу дає змогу учням аналізувати, рефлексувати та самостійно оцінювати свої знання словникового запасу, його практичне використання та подальший розвиток. Цей аспект грає важливу роль у їхньому мовленнєвому розвитку та підготовці до подальшого спілкування і навчання у дорослому житті та при виборі майбутньої професії.

Поведінковий компонент лексичної компетентності є невід'ємною частиною процесу вивчення іноземної мови не лише у 9 класі, а й протягом усього курсу, так як стосується практичного аспекту застосування словникового запасу в усній та письмовій формі, сприяючи успішній комунікації учнів.

Нами було виокремлено певні критерії оцінювання формування лексичної компетентності учнів 9-го класу, які підпорядковуються наступним показникам та вводяться у навчальний процес завдяки переліку засобів зображеним у таблиці 1.2.2

Таблиця 1.2.2 – Критерії оцінювання та засоби формування лексичної компетентності

Критерії	Показники	Засіб
Використання лексичних одиниць під час усної мовленнєвої діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • к-ть слів активного запасу відповідної теми • правильність наголосів • правильна вимова • відповідність контексту 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ лаконічні відповіді на загальні та альтернативні запитання ✓ імітація мовленнєвого зразка ✓ активізація лексичних одиниць у вигляді діалогу/історії (ситуативне мовлення) у парі/групі ✓ опис зображень ✓ усний переклад тексту або його фрагменту
Лексично-колокаційна сполучуваність	<ul style="list-style-type: none"> • сумісність слів за їх лексичним значенням • створення визначених колокацій та ідіоматичних сполучень • утворення визначених фразових дієслів 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ доповнення лексичної структури ✓ виключення одної зайвої лексичної структури

Продовження таблиці 1.2.2

Використання лексичних одиниць під час письмової мовленнєвої діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • правильність написання • к-ть слів активного запасу • відповідність контексту 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ підстановка пропущених слів у текст/речення ✓ завершення мовленнєвого зразка підходящими лексичними одиницями ✓ утворення речень з лексичними одиницями ✓ reading comprehension tasks ✓ заміна визначення на відповідну лексичну одиницю
---	---	--

Обрані критерії дають змогу оцінити прогрес учнів як під час усної мовленнєвої діяльності, так і письмової, а саме використання вивчених лексичних одиниць. Завдяки кількості слів активного словникового запасу учитель може зрозуміти як усно, так і на письмі, наскільки часто, або навпаки рідко, учень використовує вивчені одиниці на певну тему, яка була пройдена раніше на уроках англійської мови. Відповідно контексту учитель оцінює чи застосовує учень на практиці необхідні вирази та слова для конкретних ситуацій, наприклад чи вживає він відповідну лексику для опису погоди, почуттів, технологічного прогресу тощо. Більш того, не менш важливим є визначення учителем та оцінка можливостей учнів використання слів у правильних контекстах, чи розуміють вони коли і як вживати певні слова. З точки зору орфоєпії, науки, яка вивчає систему норм вимови, наголосів у літературній мові, під час усного мовлення можливо відмітити правильність вимови та вживання наголосів у словах. Для 9 класу також необхідно відслідковувати рівень складності лексики, оскільки він повинен відповідати віковому рівню та рівню навчання.

Окремо було виокремлено критерій лексично-колокаційної сполучуваності, оскільки саме завдяки сформованості в учнів уміння сполучувати лексичні одиниці відбувається творення точного та стилістично вірного висловлення. Використання словосполучень з високою лексичною сполучуваністю може зробити мовлення більш точним, експресивним та природнім. Для оцінювання сформованості лексичної іншомовної компетентності можливо фокусуватися на творенні та використанні учнями ідіоматичних виразів, сталих виразів, фразових дієслів тощо.

Критерії оцінювання вказують на те, що залишається важливим для визначення оцінки та на які характеристики потрібно звернути увагу для цього. Вони допомагають учителям та викладачам зрозуміти наскільки учень сприймає інформацію та чи в змозі він відтворити її коректно на практиці.

Про важливість критерій оцінювання польська дослідниця Агнешка Ленько-Шиманська у своїй праці «Defining and Assessing Lexical Proficiency» розповідає наступним чином, «Оцінювання є невід'ємною частиною вивчення другої мови. Інформація про поточну мовленнєву компетенцію та рівень володіння учнями має ключове значення як для навчання мови, так і для її дослідження. В освіті відгуки про прогрес учнів та їхні поточні мовні здібності є цінними для самих учнів, а також для їхніх викладачів та адміністративних органів. ... Крім того, багато інших рішень, пов'язаних з навчанням мови, базуються на інформації про рівень учнів» [56, с. 1].

1.3 Застосування онлайн-технологій у викладанні англійської мови як сучасна тенденція

У зв'язку з прогресом у розвитку онлайн технологій інтеграція онлайн-ресурсів у навчальний процес стала неминучий процесом, який допомагає учням навчатися ефективніше та цікавіше. Онлайн технології – це лише інструмент завдяки якому можливо покращити навички володіння іноземною мовою, в той час як лише з коректно підбраною методикою у комбінації з онлайн-ресурсами можливо досягти бажаного результату.

Американський дослідник китайського походження Лі Вонг виокремив 5 шляхів використання онлайн технологій для формування лексичних навичок:

1. Обробка тексту, робота з текстом;
2. Онлайн тексти;
3. Публікації робіт;
4. Комунікація за допомогою Інтернету;
5. Пошук інформації онлайн [69, с. 40].

Робота з текстом є хорошим методом покращення лексичної компетентності, оскільки саме під час певних етапів обробки тексту учень залучений повністю у процес засвоєння мови, до прикладу, етапів редагування, написання, переписування, зберігання тощо. Онлайн тексти або ж електронні книги є гарним доповненням друкованих, хоча доведено, що повністю вони ніколи не зможуть замінити їх. Натомість електронні тексти збагачені елементами мультимедіа, таблицями, інтерактивними схемами щоб мотивувати учнів, які не мають бажання читати, що призводить до покращення результатів лексичної компетентності. Беручи до уваги минулі два пункти, припустимо, що учні мотивовані, у таких випадках публікація робіт у електронних виданнях дає змогу спробувати себе у індивідуальних цілеспрямованих завданнях, а з онлайн технологіями це зробити простіше. Оскільки мова призначена саме для комунікації з іншими, онлайн технології зруйнували бар'єр для спілкування на відстані. Завдяки спільнотам у мережі Інтернет учні мають можливість знаходити однодумців, які вивчають іноземні мови також через Інтернет, що може стати мотиваційним фактором для подальшого покращення своїх навичок. Соціальні мережі створені не лише для миттєвих повідомлень, а й для аудіо- та відеорозмов, що значно мотивує та покращує навички сприйняття, слухання та мовлення учнів. Не менш важливим є те, що мережа Інтернет пропонує цінні ресурси з усього світу, наприклад, газети, журнали, бази даних тощо, що дає можливість як учням, так і вчителям використовувати Інтернет як власну «онлайн бібліотеку».

Для того щоб узагальнити для дослідити більш детально переваги використання онлайн-ресурсів у процесі вивчення англійської мови нами було проведено опитування серед учнів 9-х класів про їхній досвід використання. Схоже опитування проводила група дослідників з Мехіко та дійшли до висновків, що «Студенти добре знайомі з використанням таких технологій, як: Інтернет, комп'ютери (персональні комп'ютери і ноутбуки), стільникові телефони, відео- та аудіообладнання та особливо з деякими інтернет-додатками, такими як облікові записи електронної пошти, чати, соціальні мережі та блоги. Використання цих технологічних ресурсів буде розділено на два аспекти: використання в особистому житті та використання в академічних справах. Важливо зробити цей розподіл, щоб знати, як використання технологій може вплинути на академічний аспект, особливо на вивчення англійської мови» [51, с. 271]. Саме для узагальнення мети використання онлайн-ресурсів під час вивчення англійської за допомогою ресурсу Google Forms було створено анкету, яка представлена у таблиці 1.3.1.

Таблиця 1.3.1 – Анкета для опитування учнів 9-х класів

1. Наскільки часто ви використовуєте онлайн-ресурси під час процесу вивчення англійської мови? (1 відповідь)		
<ul style="list-style-type: none"> • Кожен день • Декілька разів на тиждень • Раз на тиждень • Рідко • Ніколи • Інше 		
2. Які пристрої ви використовуєте під час вивчення англійської мови?		
<ul style="list-style-type: none"> • Смартфон • Планшет • Ноутбук • Стаціонарний комп'ютер 		
3. Які з наведених онлайн-ресурсів ви використовували раніше?		
	Так	Ні
Wizer.me		

Продовження таблиці 1.3.1

Canva		
Liveworksheets		
Wordwall		
Socrative		
Quizlet		
Kahoot		
Baamboozle		
YouTube		
4. Який контент для вас зручніший та ефективніший всього для вивчення англійської мови (можливо більше 1 відповіді)?		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Відео-уроки ▪ Інтерактивні вправи та вікторини ▪ Пояснення граматики ▪ Завдання на читання ▪ Картки зі словами ▪ Навчальні онлайн ігри англійською мовою ▪ Інше 		
5. Скільки годин <u>на тиждень</u> приблизно ви проводите онлайн під час процесу вивчення англійської мови?		
<ul style="list-style-type: none"> • Менше 1 години • 1-3 години • 4-6 годин • 7-10 годин • Більше 10 годин 		
6. Які переваги ви виокремили для себе під час використання онлайн-ресурсів для вивчення англійської мови?		
	Так	Ні
Краще засвоюється матеріал		
Мотивація працювати		
Зацікавленість, інтерес, кращий настрій		
Покращує навички письма		
Покращує навички говоріння		

Продовження таблиці 1.3.1

Покращує навички аудіювання		
Покращує навички читання		
Уміння працювати у команді/групі		
Відпрацювання і у результаті краще засвоєння граматичних правил		
Покращуються навички дослідницької діяльності		
7. Наскільки корисними ви вважаєте онлайн-сервіси у навчанні?		
<ul style="list-style-type: none"> • 1 – Не корисними взагалі • 2 • 3 • 4 • 5 – Дуже корисними 		
8. Які ваші враження від використання онлайн-ресурсів під час вивчення англійської мови в цілому? Прочу аргументувати!		

У опитуванні взяли участь учні 9 класу віком від 14 до 16 років, які навчаються у місті Хмельницькому та вивчають англійську мову як першу іноземну мову. На перше запитання, згідно рис. 1.3.1 про частоту використання онлайн-ресурсів під час вивчення англійської мови дало відповідь 18 учнів, як і на подальші запитання.

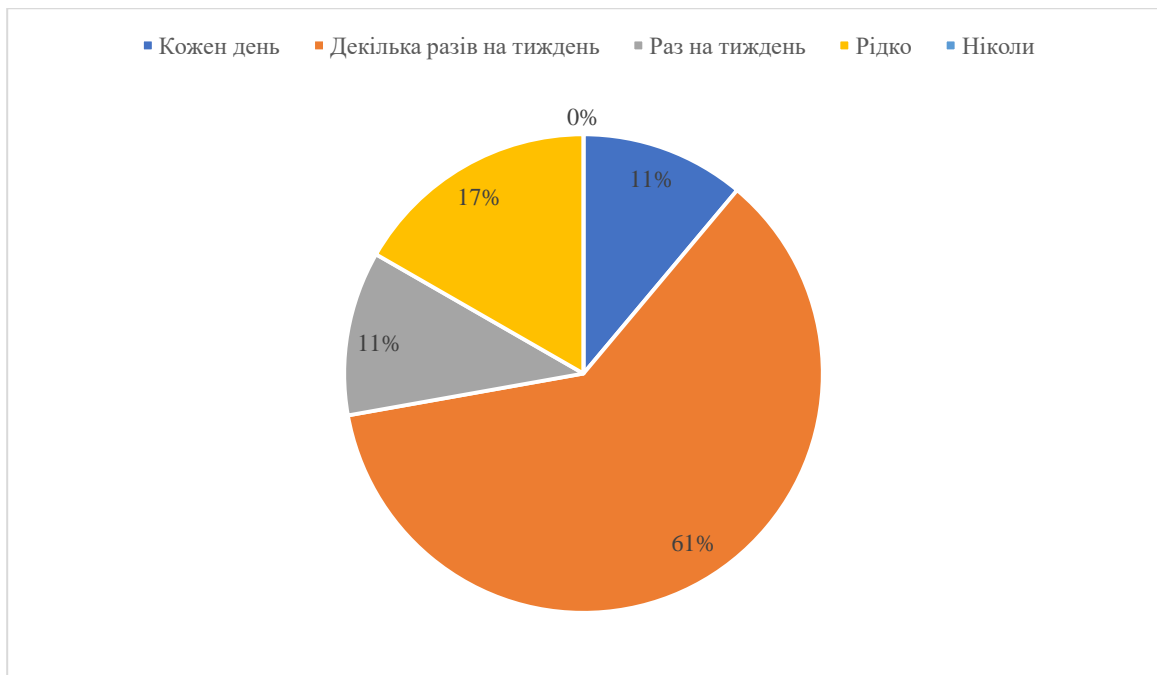

Рисунок 1.3.1 – Частота використання онлайн-ресурсів для вивчення англійської мови

Більшість учнів використовує онлайн-ресурси декілька разів на тиждень, в той час як 3 учнів використовують досить рідко. Лише двоє учнів працюють з онлайн-ресурсами щоденно та інші двоє – раз на тиждень. З результатів першого запитання можна зробити висновок, що інтеграція онлайн технологій у навчальний процес все ще є під питанням, оскільки на щоденній основі учні майже не працюють з онлайн-ресурсами, а лише іноді, коли відвідують певні гуртки та додаткові заняття, на яких мають змогу працювати з ними.

Згідно рис. 1.3.2 78% опитаних учнів вважають смартфон найбільш корисним технологічним приладом для використання, ставлячи його на перше місце по використанню під час вивчення англійської мови серед інших приладів, на противагу основній цілі використання смартфона – здійснення телефонних дзвінків. Хоча 4 учні обрали інші прилади, двоє – ноутбук, інші відповідно – планшет та стаціонарний комп'ютер.

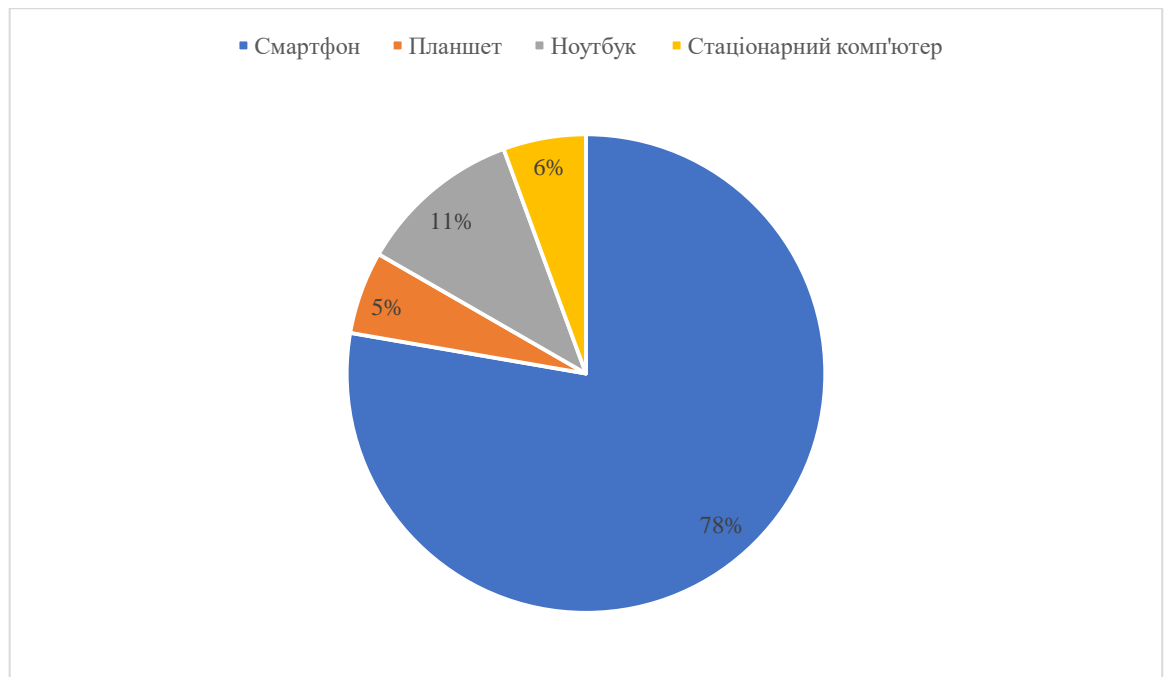

Рисунок 1.3.2 – Технологічні прилади для вивчення англійської мови

Як показано на рис. 1.3.3 учні все ж знайомі з певними онлайн-ресурсами, хоча як було згадано раніше, інтеграція онлайн-технологій у загальноосвітніх школах не є прогресуючою. У опитуванні було згадано наступні онлайн-ресурси, які є найбільш поширеними серед вчителів та викладачів задля вивчення англійської мови, а саме: «Wizer.me», «Canva», «Liveworksheets», «Wordwall», «Socrative», «Quizlet», «Kahoot», «Baamboozle» та «YouTube». За результатами мало відомим ресурсом виявився «Wordwall», оскільки лише 3 учнів були знайомі з ним, натомість найбільш популярним став «Liveworksheet», так як лише один учень не користувався цим онлайн-ресурсом раніше.

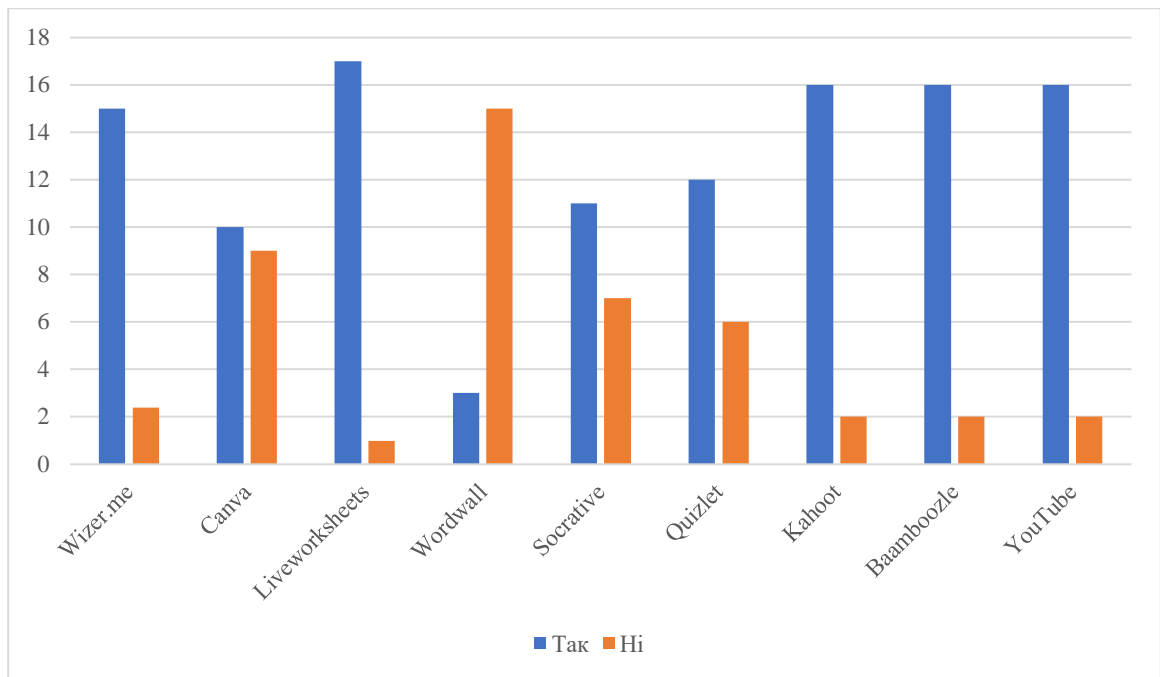

Рисунок 1.3.3 – Використання онлайн-ресурсів для вивчення англійської мови

Оскільки у мережі Інтернет можливо знайти інформацію на будь-яку тему, відповідно можливості покращення навичок англійської мови є безкінечними, але все ж є певний спектр ефективних засобів вивчення іноземних мов, а саме: іноземні подкасти, відео-уроки, онлайн вправи, спілкування з носіями тощо. За результатами, які зображені на рис. 1.3.4, учні 9-го класу надають перевагу інтерактивним вправам та вікторинам, так само як і навчальним онлайн іграм, інтерфейс яких повністю представлений англійською мовою. Більша половина опитаних учнів також вважають корисний контент (англ. content – інформація, фото, відео тощо, які містяться на сайті; ідеї, які містяться в тексті, промові чи фільмі; [43]), пов'язаний з покращенням граматичної іншомовної компетентності, тобто пояснення граматичного матеріалу. Натомість лише четверта частина опитаних учнів обрали відео-уроки як зручний та ефективний засіб вивчення англійської мови, тому звідси випливає, що онлайн-сервіс YouTube та інші сервіси відео-контенту не є поширеними у колах вивчення іноземних мов.

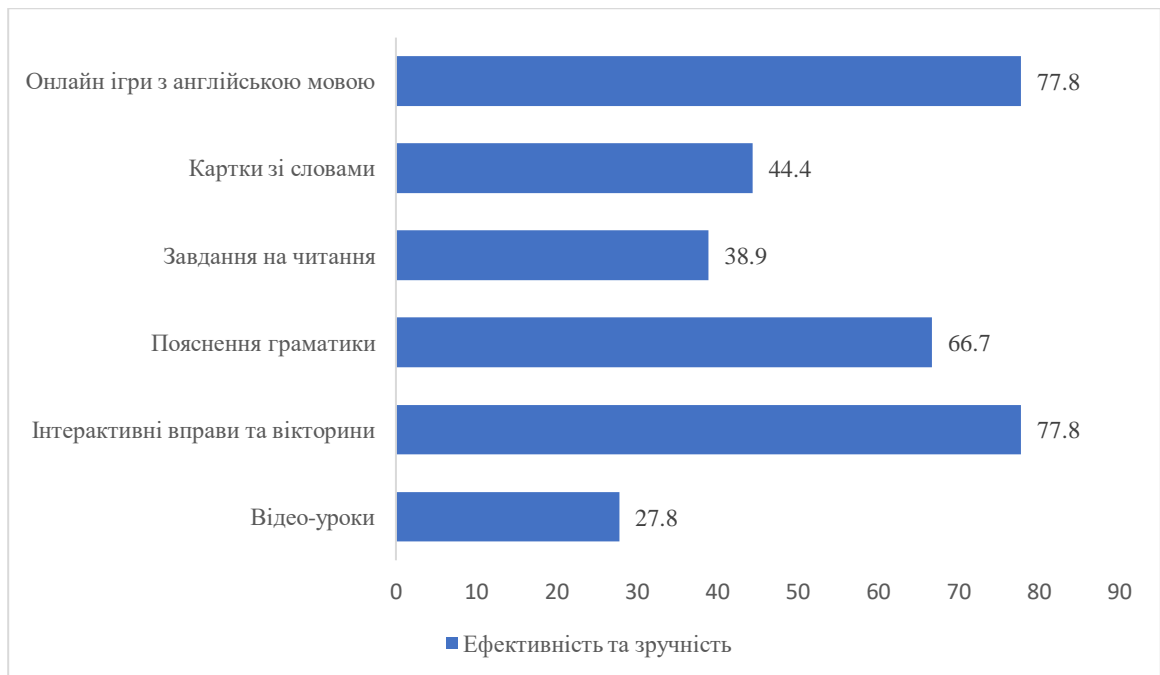

Рисунок 1.3.4 – Ефективність та зручність контенту

Оптимальний час використання онлайн-ресурсів є важливим моментом задля підтримання здоров'я молодого покоління, оскільки через часте використання онлайн-сервісів та в цілому мережі Інтернет підлітки мають проблеми з зором, поставою тощо. Як підтвердили дослідники-медики з Запорізького національного університету «... проблемою частого спілкування з гаджетами є гіподинамія, що поступово провокує викривлення хребта, проблеми з поставою дитини, виникають скарги на головний біль, прогресивно знижується гострота зору, а в майбутньому турбує надлишкова вага тіла, ожиріння» [29, с. 99]. Тож як показує рис. 1.3.5 більше 70% опитаних учнів проводять 1-3 години на тиждень онлайн під час процесу вивчення англійської мови, що є оптимальним та не шкодить фізичному здоров'ю.

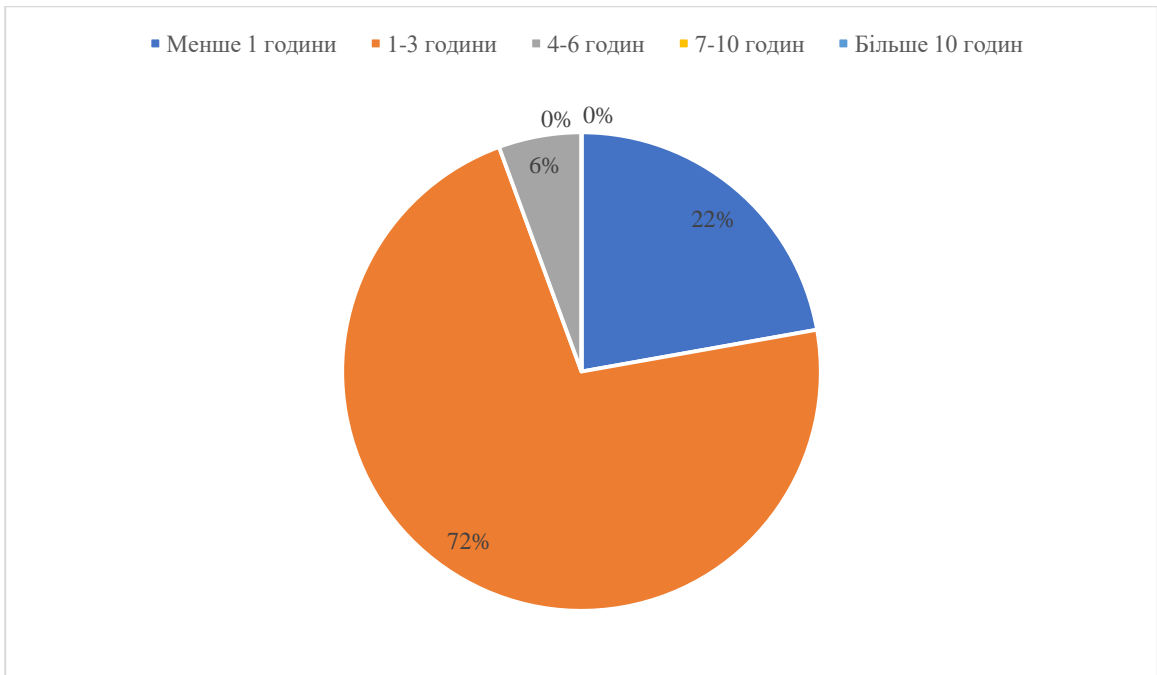

Рисунок 1.3.5 – Час використання онлайн-ресурсів

Виокремлюючи переваги використання онлайн-ресурсів під час процесу вивчення англійської мови згідно рис. 1.3.6 учні 9-го класу стверджують, що завдяки ним краще засвоюється матеріал, з'являється мотивація працювати, виокремили однозначну зацікавленість, інтерес та кращий емоційний стан під час виконання вправ та завдань.

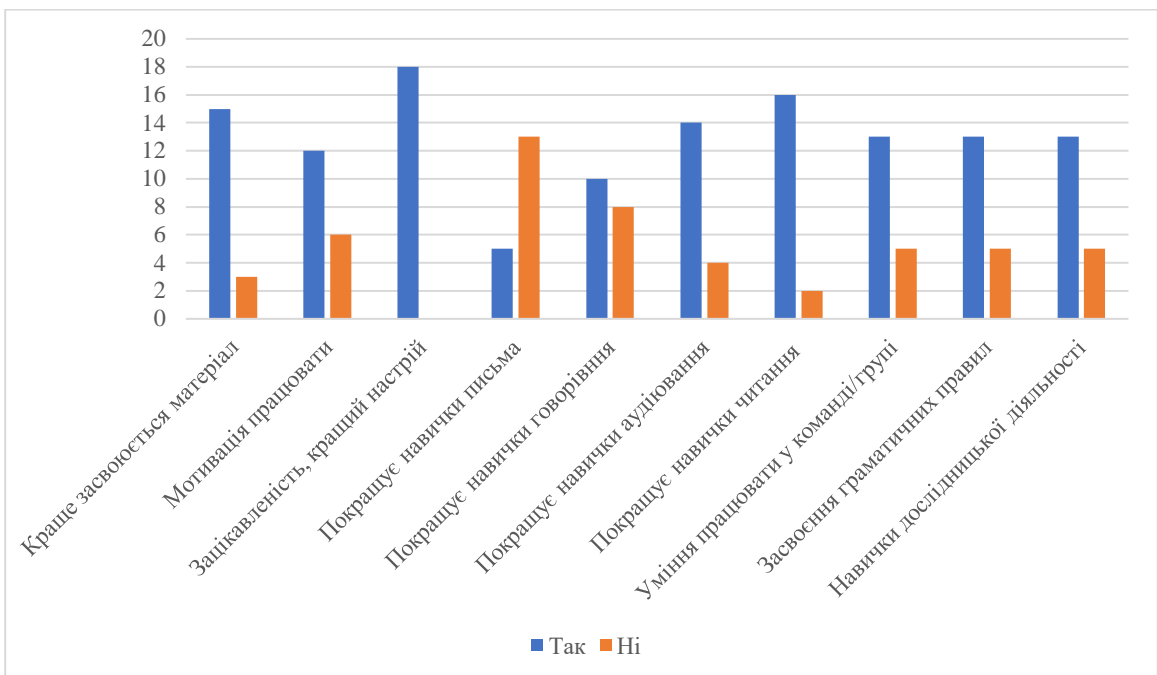

Рисунок 1.3.6 – Переваги використання онлайн-ресурсів

Було зазначено, що покращуються у результаті навички читання та аудіювання, в той час як навички письма залишаються на тому самому рівні і не покращуються. Більшість також виокремило, що покращуються навички дослідницької діяльності та формується вміння працювати у групах або командах у випадках підготовки проєктів, креативних завдань тощо. Завдяки таким ресурсам як Kahoot та Blooket можливе відпрацювання граматичного матеріалу, відповідно краще засвоєння та можливість відчутти різницю між певними граматичними конструкціями та часовими формами у ігровій формі. У висновку опитані учні вважають онлайн-ресурси корисними на 4 бали з 5, оскільки неможливо довести усі необхідні навички до ідеалу, використовуючи лише мережу Інтернет.

Онлайн-ресурси – це новий тренд у викладанні англійської мови, не тільки серед підлітків, а й серед учнів молодших класів. Учні 9-го класу, та й інших класів наразі залежні від гаджетів, всесвітньої мережі Інтернет та соціальних мереж, тому вчителями дуже важливо бути на одній хвилі зі здобувачами освіти. Завдяки онлайн-ресурсами вчителі також можуть показати свою сучасність та постійний розвиток креативного подання матеріалу. Одна з сучасних наразі тез, яку часто можливо почути від учнів – це «Я не такий/така як інші». Учні вважають, що освітній процес повинен бути індивідуалізованим та підлаштовуватися під кожного з них, що частково є вірним, оскільки повністю індивідуальний навчальний графік неможливо імплементувати до класів чи груп. В той час новим трендом, який дає змогу індивідуалізувати навчальний процес, є особистісно-орієнтоване навчання, яке наразі не є поширеним. Як стверджує О. Пехота, система особистісно-орієнтованого навчання спирається на наступні положення:

- пріоритет індивідуальності, самоцінності, самобутності дитини як активного носія суб'єктного досвіду, що склався задовго до впливу спеціально організованого навчання в школі (учень не стає, а від самого початку є суб'єктом пізнання);

- при конструюванні та реалізації освітнього процесу потрібна особлива робота вчителя для виявлення суб'єктного досвіду учня;
- в освітньому процесі відбувається «зустріч» суспільно-історичного досвіду, що задається навчанням, та суб'єктного досвіду учня;
- взаємодія двох видів досвіду учня повинна відбуватись не по лінії витіснення індивідуального, наповнення його суспільним досвідом, а шляхом їх постійного узгодження, використання всього того, що накопичене учнем у його власній життєдіяльності;
- розвиток учня як особистості відбувається не тільки шляхом оволодіння ним нормативною діяльністю, а й через постійне збагачення, перетворення суб'єктивного досвіду, як важливого джерела власного розвитку;
- головним результатом учіння повинно бути формування пізнавальних здібностей на основі оволодіння відповідними знаннями та вміннями [28, с. 33].

Завдяки тренду на онлайн-ресурси був введений новий термін «адаптивне навчання», що полягає у використанні таких онлайн-ресурсів, які адаптуються до індивідуальних потреб учня, надаючи персоналізований підхід до вивчення англійської мови. Британська видавнича компанія «Pearson» наголошують на функції адаптивного навчання, вказуючи, що «Адаптивні технології навчання забезпечують середовище, яке може розумно пристосовуватися до індивідуальних потреб учня, надаючи відповідну інформацію, навчальні матеріали, базу, відгуки та рекомендації на основі характеристик учня та конкретної ситуації» [53].

Вперше визначення «персоналізоване навчання», що є похідним від терміну «адаптивне навчання», було використане Відділом науки Сполучених штатів Америки у 2017 році у плані «National Educational Technology Plan», стверджуючи, що необхідно зосередити увагу на розвитку саме навчального підходу «Instructional model», завдяки якому учні мають змогу стати головним

суб'єктом навчального процесу, в той час як вчитель лише допомагає та надає певні «підказки» [65].

Отже, персоналізоване навчання – це підхід до освіти, де учень стає центром уваги та усі особливості навчального процесу підлаштовуються під нього. Такий підхід до навчання включає в себе також використання різноманітних методів викладання, адже певні учні можуть краще розуміти та засвоювати інформацію завдяки певним впровадженим методикам. Персоналізоване навчання може включати в себе використання різноманітних підходів, таких як візуальні, аудіо, або кінестетичні методи викладання. Було доведено, що підлітки нового покоління Z є кінестетичними учнями, тобто що пасивні методи навчання такі як читання чи слухання є не зовсім ефективними для них, в той час як впровадження навчального середовища, де учень може брати активну участь, а саме: інтерактивні вправи, рольові ігри, симуляції – є більш цікавим та приносить видимі результати.

Вважається, що персоналізоване навчання є частиною змішаного навчання, оскільки це є поєднання традиційних методів навчання з сучасними та впровадження новітніх технологій завдяки яким процес навчання стає індивідуалізованим. Для впровадження змішаної системи навчання обов'язковим аспектом є наявність технологічних інструментів, в тому числі онлайн-ресурси, мультимедійні технології та відповідна навчальна програма.

Для учнів 9-го класу можливо вводити у навчальний процес метод проектів, де здобувачі освіти готують проект на певну тему, представляючи його біля дошки з плакатом, презентацією, відео та супроводжуючи жестикуляцією та рухами тіла. Головоломки, ребуси та сенсорні об'єкти також можуть слугувати у нагоді під час вивчення англійської мови та у результаті покращити досвід навчання учнів. Незважаючи на те, що учні 9-го класу вже досить дорослі, але у процесі навчання увага та концентрація втрачається у зв'язку з перевтомою, тому необхідно вводити короткі паузи, руханки, що допоможуть відновити енергію та оптимізувати навчальний потенціал учнів. Це все можливо впроваджувати у

навчальний процес лише завдяки онлайн-технологіям, оскільки для відео, аудіо, презентацій та інших активностей наразі завжди необхідний доступ до мережі Інтернет або ж мультимедійних технологій.

2 ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА З ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-РЕСУРСУ «QUIZIZZ» ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У УЧНІВ 9-Х КЛАСІВ

2.1 Характеристика ресурсу «Quizizz» та його переваги при навчанні лексики

Використання онлайн ресурсів дозволяє отримати доступ до великої кількості інформації, яка може бути корисною для учнів і вчителів на уроках англійської мови. У мережі Інтернет наявні різнопланові матеріали, такі як відеоуроки, статті, електронні книги, інтерактивні вправи тощо, які стимулюють учнів до вивчення іноземної мови. Інтеграція онлайн ресурсів дозволяє забезпечити більш інтерактивний та зручний спосіб навчання англійської мови.

Звернемо увагу, що численні можливості використання онлайн-ресурсів можуть бути корисними для учнів основної школи на заняттях англійської мови. Онлайн-ресурс «Quizizz» є новим інструментом для вивчення та навчання англійської мови, який надає можливість синхронного та асинхронного навчання. «Quizizz» – це застосунок, який був створений індійською однойменною компанією, яка займається розробкою програмного забезпечення для освітніх закладів. Цей ресурс засновано 2015 року, зі штаб-квартирою у Санта-Моніці, штат Каліфорнія, двома підприємцями індійського походження Діпаком Чінат та Анкітом Гупта. Індійське видання «Inc42» стверджує, що застосунок використовується викладачами більше ніж у 150 країнах, де більше половини користувачів з США, південно-східна Азія та Європа. Нещодавно було зафіксовано 65 мільйонів активних користувачів на місяць, що на 30% більше, ніж 50 мільйонів активних користувачів у червні 2020 року. Таким чином, це виводить його вперед серед інших глобальних компаній у сфері освітніх технологій, таких як Udemu, Duolingo, Khan Academy і Coursera [52].

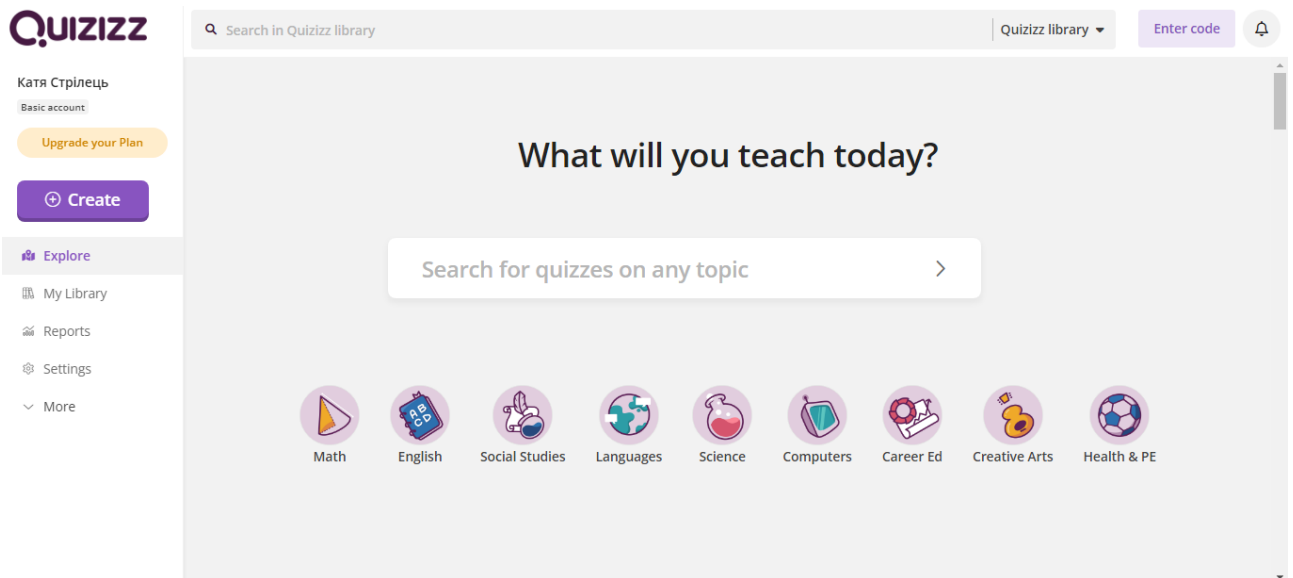

Рисунок 2.1.1 – Головна сторінка застосунку «Quizizz»

Під час пандемії у зв'язку з поширенням коронавірусної інфекції більшість шкіл та навчальних закладів були змушені перейти у режим дистанційного навчання, а тому стали перед вибором синхронного та асинхронного навчання. Функціонал онлайн-ресурсу «Quizizz» представляє опції, які дозволяють проведення вікторин, як у синхронному, так і у асинхронному режимах, як це зображено на рис. 2.1.2. Режим «Live Quiz» або «Instructor-led session» відповідає за синхронне навчання, тобто його зручно використовувати під час класної роботи, а саме «Classic», що дозволяє учням працювати синхронно, відповідаючи на запитання, які з'являються на екрані їхнього пристрою, і тоді відповідно, учитель бачить рейтинг та відповіді учнів. Натомість, режим «Instructor-paced» має функцію контролю переходу учнів від одного запитання до іншого для того аби усі просувалися разом. Асинхронний підхід полягає у налаштуванні домашнього завдання «Assign homework», встановлюючи дедлайн, до якого учні повинні виконати завдання, надіслані учителем за посиланням або кодом.

The screenshot displays the Quizizz web interface. At the top left is the Quizizz logo. A search bar is present with the text 'Search in my library'. On the right, there are links for 'My library', 'Enter code', and a notification bell. The main content area shows a quiz titled 'Weather Idioms' by 'Катя Стрельць' (Katy Strel'tsy) from 'University', with an 82% accuracy and 1 play. Below the quiz title are buttons for 'Worksheet', 'Save', 'Share', and 'Edit'. Two large purple buttons are visible: 'Start a live quiz' (labeled 'INSTRUCTOR-LED SESSION') and 'Assign homework' (labeled 'ASYNCHRONOUS LEARNING'). Below these buttons, it indicates '5 questions' and options to 'Show answers' or 'Preview'. A sample question is shown: '1. Fill in the Blank' with a 1-minute timer and 1 point. The question text is: 'Sarah was excited about her outdoor birthday party, but suddenly it started _____, forcing everyone to seek shelter. The heavy rain lasted for hours, making it impossible to continue the celebrations outdoors.' On the right side, there is a promotional banner for 'Upgrade to SUPER' and 'Make some noise with VOICE CLIPS AND AUDIO RECORDINGS'. Below this is another 'Upgrade your Plan' button. At the bottom right, there are 'Suggestions for you' with a 'See more' link and a preview of a 'Past Simple' quiz with 15 questions.

Рисунок 2.1.2 – Режими проведення вікторин

Слід зазначити, що використання представленого онлайн-сервісу можливе саме завдяки технології BYOD (Bring Your Own Device) – «принеси свій власний пристрій». Суть технології BYOD полягає в тому, що учні приносять свої мобільні пристрої та з їх допомогою відбувається певна запланована учителем робота на уроці. Використання технології BYOD у навчанні дає змогу працювати в онлайн режимі, швидко давати відповіді, проходити тести, ознайомлюватись з навчальним матеріалом, створювати характерні закладки [3].

Процес створення тесту або вікторини за допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz» є простим завдяки інтуїтивно зрозумілому інтерфейсу. Також через стандартні шаблони для створення тестів можна видозмінювати та підлаштовувати під вчителя та учнів. Досліджуючи цей ресурс, нами виявлено 5 типів безкоштовних запитань: multiple choice, fill in the blank, draw, open ended, roll. Якщо є готовий матеріал у вигляді таблиці Excel або ж Google Forms, є можливості перенести їх для створення інтерактивної вікторини.

А також, ресурс «Quizizz» можна застосовувати безпосередньо для розвитку лексичної та граматичної іншомовної компетентності, створивши вікторину на будь-яку тему, до прикладу, граматичну – «Modal Verbs» або ж лексичну – «Health». Більш того, ефективно використовувати платформу для розвитку навичок іншомовного письма, оскільки доступна опція «Open-ended»,

де учні можуть письмово давати відповіді на запитання. Ресурс дозволяє створювати завдання для Reading comprehension.

До прикладу, використовуючи підручник Prime Time 3 з учнями 9 класу під час вивчення теми «Health» на основі тексту «Modern marvels or new nasties?» для перевірки знань, було створено такі завдання як, multiple choice, True/False statements та fill-in-the-gap, які дали змогу оцінити прогрес учнів у вивченні матеріалу.

Після проходження вікторини оцінювання проходить самостійно, при якому використовуємо метод «Self-assessment», даючи змогу зрозуміти власні помилки, проаналізувати їх та відтворити на практиці у правильній інтерпретації. Серед найважливіших результатів використання самооцінювання вчителі називають розвиток навичок критичного мислення, мотивацію до навчання та уміння учнів об'єктивно оцінювати свої результати. Це інтегрований інструмент у розвитку автономних навичок учнів. Негативними результатами використання методу самооцінювання учнів в освітньому процесі педагоги вважають той факт, що учні стикаються з труднощами у самооцінюванні своїх результатів навчання і є не готовими до самовизначення та самовизнання оцінки [7, с. 46].

Слід врахувати, що у режимі «Homework» для самооцінювання та розуміння власних помилок є функції «Redemption questions» та «Redemption quiz». Перша спрямована на відпрацювання лише декількох неправильних запитань, в той час як друга – усіх неправильних.

Онлайн ресурс «Quizizz» підтримує в собі новітній метод навчання англійської мови Mobile Assisted Language Learning (MALL) оскільки окрім стаціонарного вебсайту є і мобільна версія, яка підтримується як операційною системою Android, так і iOS. Вигляд домашньої сторінки на операційній системі Android різниться від iOS як вказано на рис. 2.1.3.

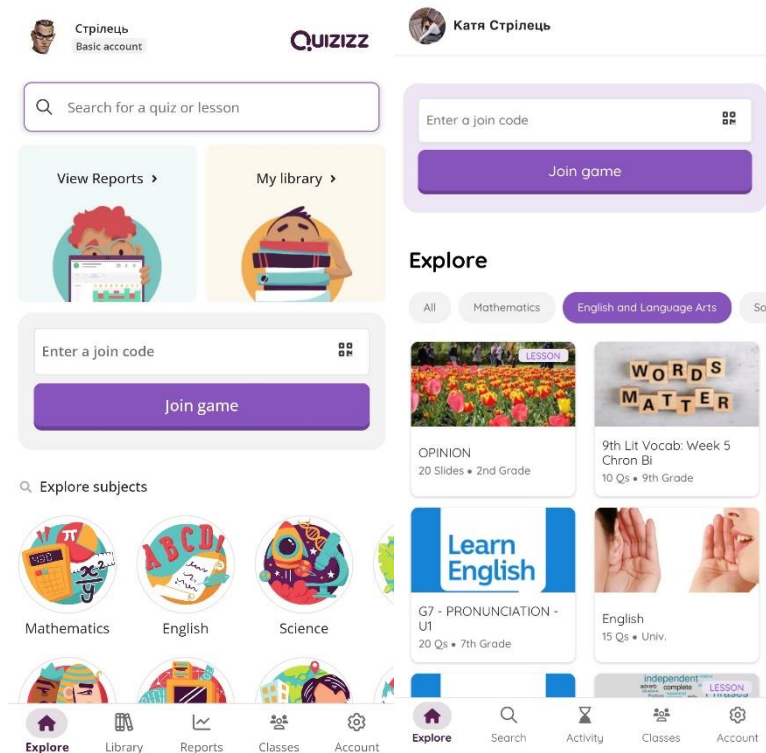

Рисунок 2.1.3 – Вигляд додатку «Quizizz» з Android (1) та iOS (2)

З моменту появи розміри мобільних телефонів зменшилися настільки ж, наскільки зросли їхні можливості. Загальні функції цих пристроїв тепер включають доступ до Інтернету, голосові повідомлення, SMS-повідомлення, камери та навіть відеозапис. Під час вивчення мови всі ці функції забезпечують комунікативну практику мови, доступ до автентичного вмісту та виконання завдань. Британський викладач з університету Мериленду в Балтіморі Дж. Чіннері стверджує, що «Мобільні технології пропонують численні практичні застосування у вивченні мови. ... Зрештою, ці переваги свідчать про потенціал Mobile Assisted Language Learning у розширенні соціальної інклюзії у вивченні мови» [45, с. 13].

Mobile Assisted Language Learning – це процес вивчення мови, який стає можливим та покращується за допомогою портативного мобільного пристрою. MALL використовує можливості мобільних технологій, щоб надати учням доступ до ресурсів та матеріалів для вивчення іноземної мови у будь-якому місці та у будь-який час. Така гнучкість дозволяє учням вписати вивчення/повторення іноземної мови у свій розпорядок дня та ефективно використовувати

розподілений час. Мобільні пристрої пропонують мультимедійні можливості, включаючи аудіо, відео та інтерактивні функції. Програми та платформи для вивчення мов можуть надавати різноманітний цікавий зміст, як-от подкасти, відео, інтерактивні вправи та картки, покращуючи процес навчання та задовольняючи різні уподобання щодо навчання.

Багато додатків MALL включають елементи гейміфікації, такі як досягнення, значки, таблиці лідерів і нагороди, щоб підвищити мотивацію та залученість учнів. Перетворюючи вивчення мови на процес, схожий на гру, учні заохочуються ставити цілі, виконувати завдання та підтримувати свій інтерес та ентузіазм до навчання. «Quizizz» рандомно встановлює кожному учаснику тесту/вікторини свій значок з малюнками різноманітних тварин, що також збільшує зацікавленість учнів та веселить. Окрім цього, у налаштуваннях перед запуском вікторини вчитель може застосувати такі елементи як: «Name factory», який дозволить учням обирати веселі автоматично згенеровані імена замість своїх власних імен, «Show memes» завдяки якому учні бачать смішні картинки і приколи англійською, які піднімають настрій та покращують емоційний стан під час проходження тесту. На рис. 2.1.4 зображено налаштування перед запуском режиму «Live Quiz» та відповідні функції гейміфікації.

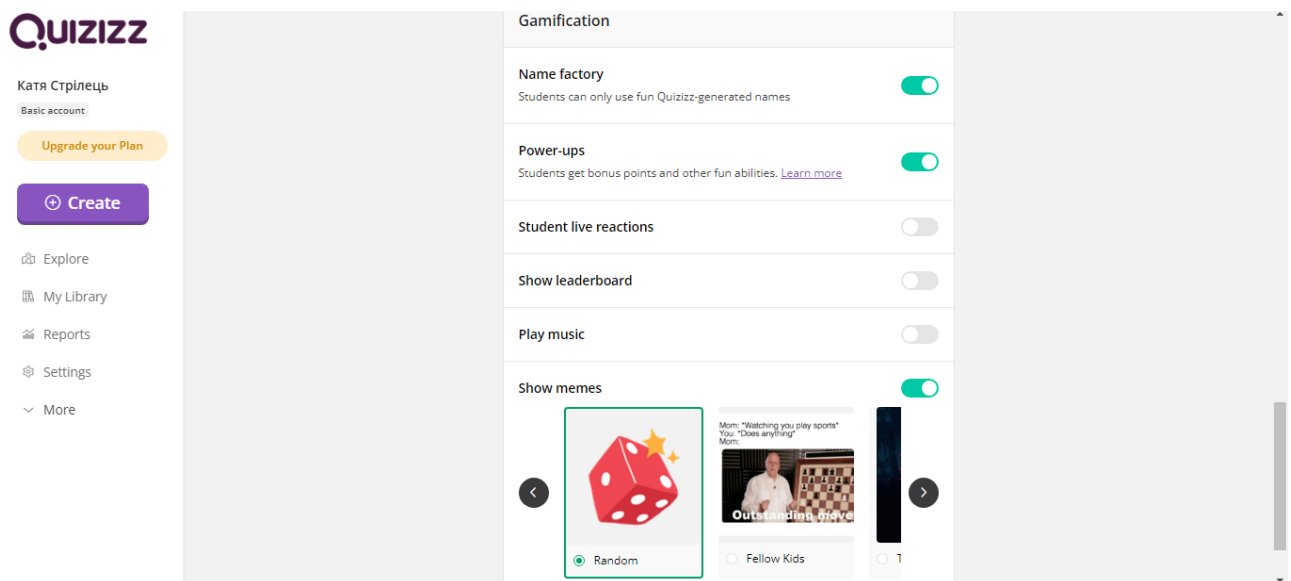

Рисунок 2.1.4 – Налаштування функцій гейміфікації

Неможливо не згадати функцію «Power-ups», яка була представлена на початку 2023 року. Один з розробників стверджує, що «Power-ups призначені для підвищення заохочення та участі учнів у вікторинах. Бонуси покращують досвід роботи з ресурсом «Quizizz» ваших учнів». Але в той же час, що не менш важливо, бонуси не впливають на бали та оцінки. У таблиці 2.1.1 наведені види можливих Power-ups [62].

Таблиця 2.1.1 – Різновиди Power-ups та їхні функції

Вид	Функція
Supersonic	Гравці можуть отримати в 1,5 рази більше балів за 20 секунд, коли вони грають на вищій швидкості
Streak Booster	Гравці можуть застосувати це посилення, щоб підвищити лічильник страйку на +6 очок, щоб додати їх до поточної результату
Gift	Гравці можуть надіслати іншому гравцеві додаткові 800 балів
Double Jeopardy	Гравці отримують подвійні бали, якщо вибирають правильну відповідь, але втрачають їх усі, якщо вибирають неправильну відповідь
2X	Гравці отримують вдвічі більше балів за правильну відповідь
50-50	Виключає половину неправильних варіантів
Eraser	Виключає один неправильний варіант
Immunity	Для відповіді на одне запитання дозволено 2 спроби
Time Freeze	Таймер застигає, щоб дозволити гравцям відповісти на 1 запитання
Power Play	Усі учасники вікторини отримують на 50% більше балів за 20 секунд
Streak Saver	Забезпечує збереження страйку гравця незважаючи на неправильну відповідь
Glitch	Екрани усіх гравців завмирають на 10 секунд

Вкінці пройденого завдання учням представлено лише особисті результати, в той час як викладач може виголосити загальні результати та представити таблицю лідерів для підтримання здорової конкуренції та духу суперництва.

Деякі програми MALL надають офлайн-доступ до навчальних матеріалів, що дозволяє учням продовжувати навчання навіть без підключення до Інтернету. Ця функція особливо корисна для тих, хто навчається в регіонах з обмеженим доступом до Інтернету або під час подорожі, але онлайн ресурс «Quizizz» немає представленої функції, тому учням потрібен обов'язково доступ до Інтернету.

Звернемо увагу на те, що на противагу режиму вікторин онлайн ресурс «Quizizz» наявний режим створення безпосередньо уроків за допомогою слайдів, як на рис. 2.1.5, які можна використовувати для повноцінного проведення занять.

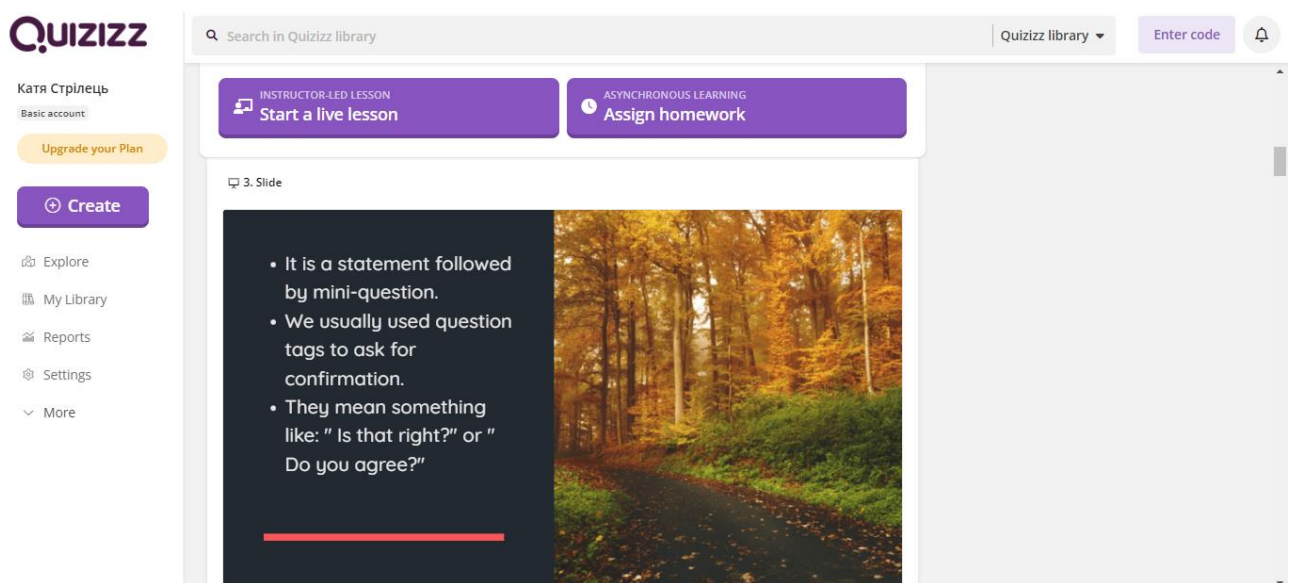

Рисунок 2.1.5 – Функція «Lesson»

За допомогою презентації можливо залучити усі аспекти вивчення англійської мови, виводячи слайди та елементи для говоріння, читання, письма тощо. Підсумовуючи, ресурс «Quizizz» є мультифункціональним та лише завдяки ньому можливо провести заняття з англійської мови, залучаючи більшу частину мовних аспектів вивчення англійської мови, таких як читання, письмо, говоріння, без будь-яких додаткових матеріалів.

Необхідно зазначити, що завдяки можливостям онлайн-ресурсу «Quizizz» можливо відслідковувати прогрес учнів після проходження тестів, оскільки є відсоткове співвідношення їхніх результатів у стовпці «Assurance», як це зображено на рис. 2.1.6. У окремій вкладці «Overview» присутній огляд у вигляді

таблиці з правильними та неправильними відповідями по усіх питань тесту та співвідношення учнів, які приймали участь.

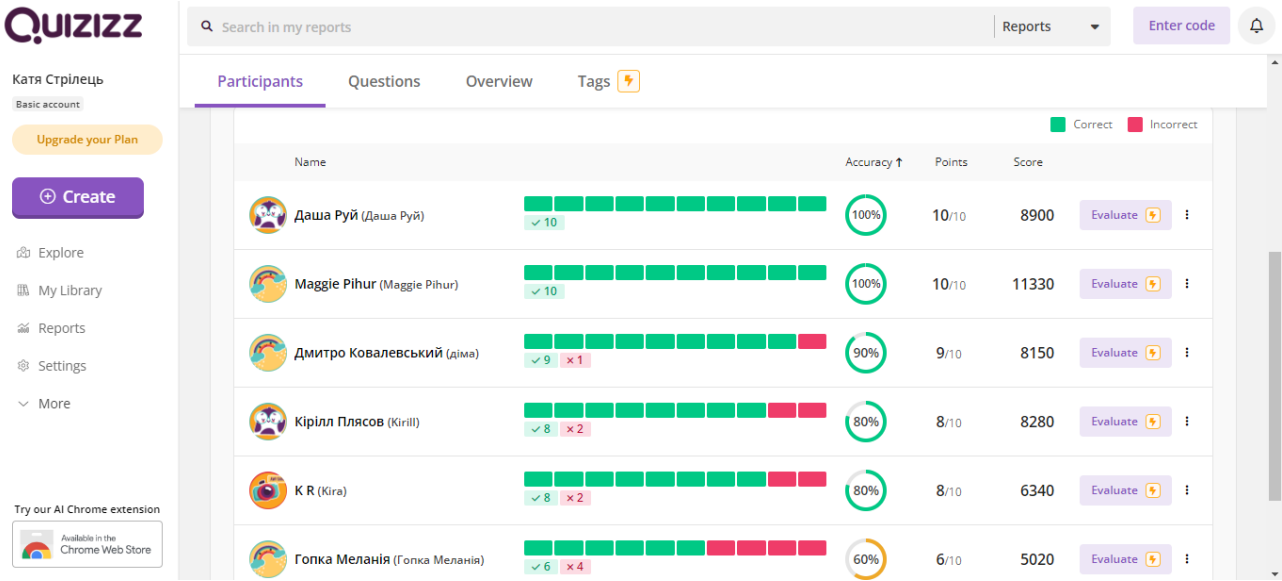

Рисунок 2.1.6 – Відсоткове представлення результатів

Платформа має властивість «запам'ятовувати» результати учнів попередніх тестів та вікторин, тому також можливо відслідковувати прогрес по кожному учню індивідуально у розділі «Accuracy Growth», як зображено на рис. 2.1.7, де у відсотковому співвідношенні та з виділеною різницею продемонстровано прогрес у засвоєнні матеріалу учнів під час їхньої взаємодії з онлайн-ресурсом.

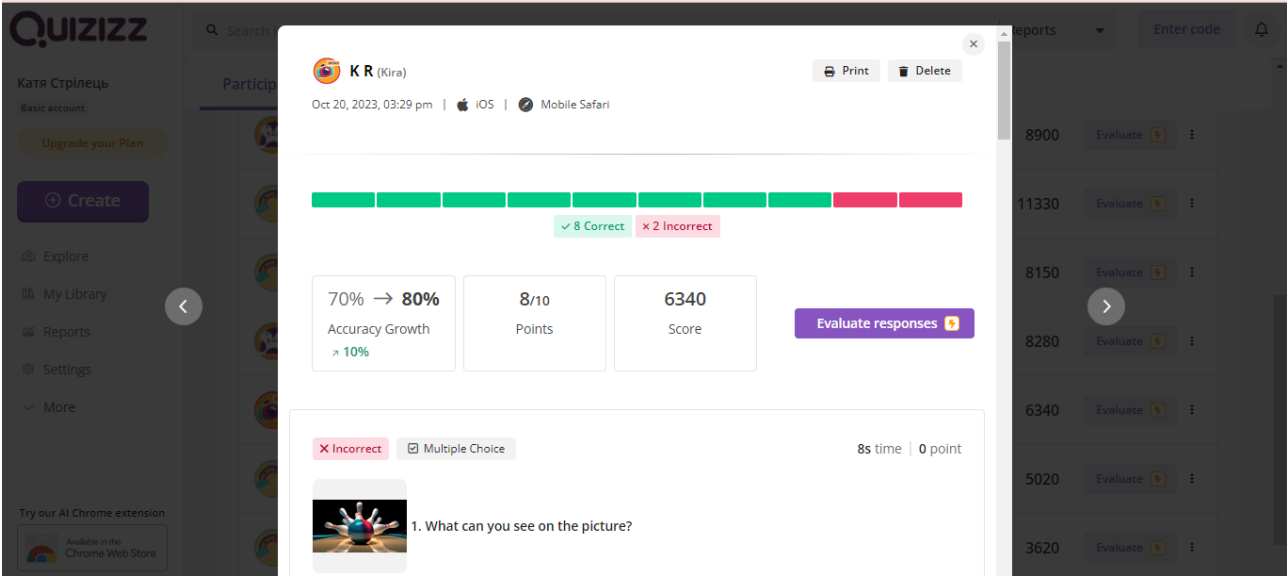

Рисунок 2.1.7 – Прогрес «Accuracy Growth»

2.2 Застосування застосунку «Quizizz» для організації самостійної роботи підлітків

Досягти бажаного результату у засвоєнні іноземної мови неможливо без повторення пройденого матеріалу самостійно, оскільки під час самостійної роботи учні поглиблюють свої знання та навички, обмірковуючи пройдене під час уроку. Самостійна робота допомагає учням набувати навичок, необхідних для ефективної комунікації англійською мовою, оскільки вони навчаються виражати свої думки та ідеї у письмовій та усній формі. Більш того, індивідуальна та самостійна робота може бути більш залучаючою, оскільки учні можуть обирати завдання, які цікавлять їх найбільше. Це сприяє активному вивченню та підтримує індивідуальні інтереси.

Один з видів самостійної роботи, який є обов'язковим в усіх освітніх закладах, є домашнє завдання. Основною проблемою виконання підлітками домашнього завдання є відсутність мотивації та зацікавлення до його виконання, у результаті – його повне ігнорування. Завдяки застосуванню онлайн-ресурсів під час навчального процесу, було доведено, що в учнів з'являється бажання працювати, помітне покращення психологічного стану та відповідно підвищується результативність засвоєння матеріалу, що може бути допоміжним засобом і під час виконання домашнього завдання. Дослідники У. Траутвайн, І. Шнайдер, А. Нігглі, О. Людтке у своїй спільній праці узагальнюють декілька причин важливості надання домашнього завдання та, що саме ці моменти мають позитивний вплив на прогрес учнів, а саме:

1. Підвищення успішності;
2. Підвищення мотивації та саморегуляції учнів;
3. Встановлення позитивного зв'язку між школою та домом [68, с. 177].

Враховуючи можливості нового онлайн-ресурсу «Quizizz», домашнє завдання можливо задавати учням без допоміжних матеріалів. Виконуючи домашнє завдання, учні навчаються самостійності та вмінню керувати своїм часом, що є вагомим моментом для організації робочого часу підлітка.

Платформа «Quizizz» оснащена усіма необхідними функціями, аби учні мали можливість виконувати домашнє завдання без зайвих проблем. Як зображено на рис. 2.2.1 у режимі «Homework» є зручні елементи для налаштування часу проходження вікторини, тобто коли тест буде доступний до виконання та момент його завершення. Також можливо додати або навпаки зменшити кількість доступних спроб, у разі використання поданої функції, учням потрібно буде увійти на сайт за власним ім'ям та прізвищем, або ж зареєструватися. На останок, дедлайн є обов'язковим елементом під час налаштування тесту або ж вікторини на домашнє завдання, оскільки без нього, вчителі не можуть бути впевнені щодо академічної доброчесності учнів.

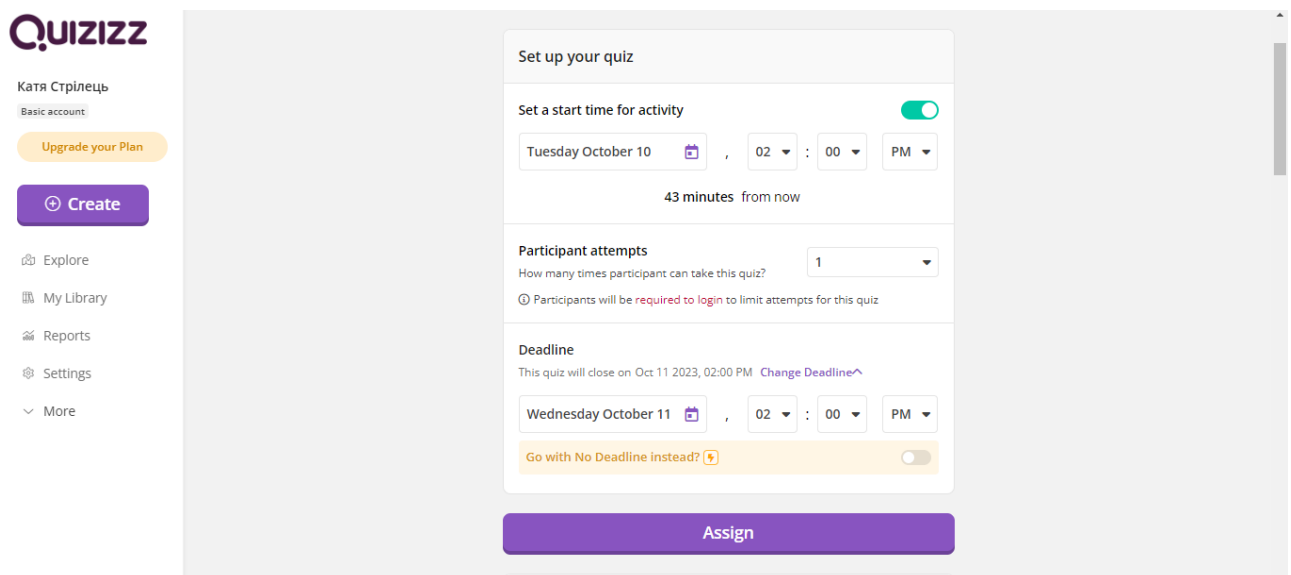

Рисунок 2.2.1 – Налаштування тесту у режимі «Homework»

Робота над домашнім завданням надає можливість учням самостійно виявити свої помилки та навчитися їх виправляти, саме для цього на платформі «Quizizz» наявні функції «Redemption questions» та «Redemption quiz». Кордер у 1967 році дослідив важливість помилок під час процесу вивчення другої мови та стверджував, що «Помилки учня свідчать про докази використання системи мови, яку він використовує (тобто яку вивчив) на певному етапі курсу (і треба повторювати, що він використовує певну систему, хоча вона ще не є правильною). Вони важливі трьома різними способами. Перш за все вчителю, оскільки вони повідомляють йому, якщо він проводить систематичний аналіз,

наскільки далеко просунувся учень у досягненні мети і, отже, що йому ще залишилося навчитися. По-друге, вони надають дослідникові докази того, як мова вивчається або засвоюється, які стратегії чи процедури використовує учень, відкриваючи для себе мову. По-третє, і в певному сенсі це їх найважливіший аспект, вони незамінні для самого учня, тому що ми можемо розглядати помилки як засіб, який учень використовує для навчання» [50, 167]. Отож, помилки можна охарактеризувати як метод перевірки завдяки якому учні розуміють наскільки коректно вони застосовують свої гіпотези.

Тест для домашнього завдання створений за допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz» можливо відправляти учням трьома способами, які зображені на рис. 2.2.2, а саме: через ігровий код, посилання, або ж платформи. «Quizizz» співпрацює з Google Classroom, Microsoft Teams, Remind та навіть Twitter, які є у вільному доступі з базовий планом профіля. Створюючи класи на платформах Google Classroom та Microsoft Teams можливо відправляти відкриту вікторину одразу усім учням на виконання, що є зручним та швидким способом. Базовим способом, тобто через посилання або ж ігровим кодом, користується більша частина вчителів, оскільки багато вчителів мають власні групи з учнями у таких месенджерах як Viber, Telegram тощо, тому посилання скидаються зазвичай туди.

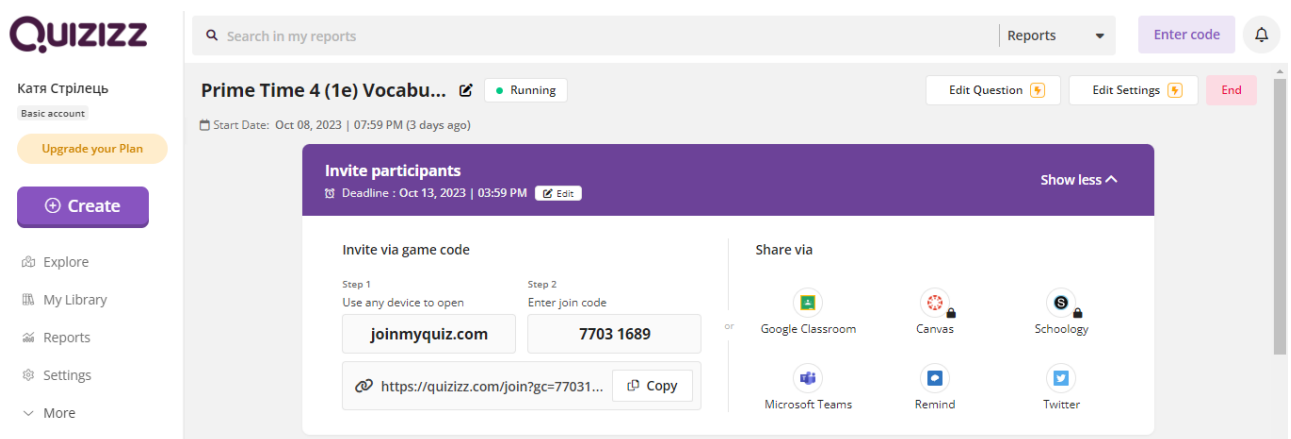

Рисунок 2.2.2 – Можливості доступу до домашнього завдання

Під час вивчення нового іншомовного лексичного матеріалу учні найбільш часто використовуються зорову пам'ять, адже таким чином, пов'язуючи певні

лексичні терміни з зображеннями, надалі їх легше витягувати з закутків людського мозку та працювати з ними. Аналогічних поглядів дотримується дослідниця Л. Пашківська, стверджуючи, що «Під час кодування інформації у довготривалій пам'яті (образна пам'ять) уявляємо собі отриману інформацію у вигляді схем, графіків, зображень і таким чином запам'ятовуємо. При відтворенні спочатку згадуємо образ, а тоді інформацію» [30, с. 16].

Поширеним явищем на домашнє завдання з нової лексичної теми є вправи на співвідношення іншомовного терміну з зображенням у вигляді тестів, вікторин тощо. Цей вид вправ дає змогу учням створити певні асоціативні зображення до слів, виразів тощо, що надає повну картину про використання лексичних одиниць на практиці під час усного мовлення. Завдяки онлайн-ресурсу «Quizizz» сучасний викладач має у своєму розпорядженні увесь інструментарій платформи для створення такого виду вправ. Найпоширенішим видом завдань для вправ такого плану є multiple choice та відповідно картинка та характерні зображення у вільному доступі. Зареєструвавшись на ресурсі «Quizizz» на базовому плані, вчитель на добу може використовувати 10 безкоштовних фотографій з мережі Інтернет просто ввівши тему або слово аби система підбрала підходящу картинку як це зображено на рис. 2.2.3.

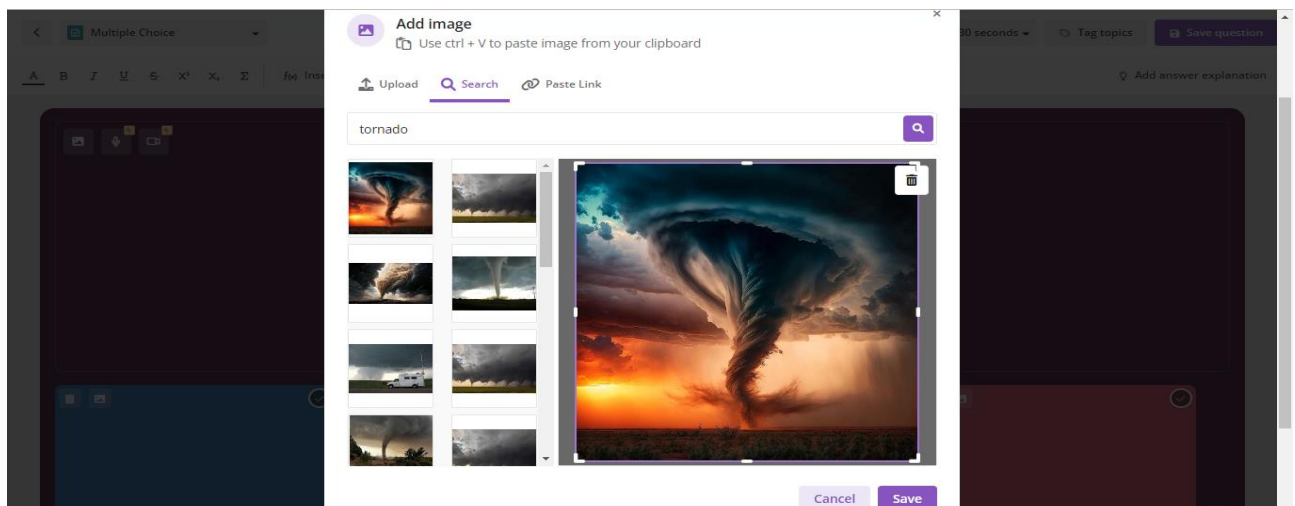

Рисунок 2.2.3 – Можливості вибору зображень для вправ на співвідношення

Використовуючи інструментарій платформи «Quizizz» створення таких вправ не займає у вчителя багато часу та сил, а також таку вправу можливо задати

як частину домашнього завдання за допомогою режиму «Homework», до прикладу, ось така вправа, яка зображена на рис. 2.2.4, була створена та задана на виконання учням 9-го класу.

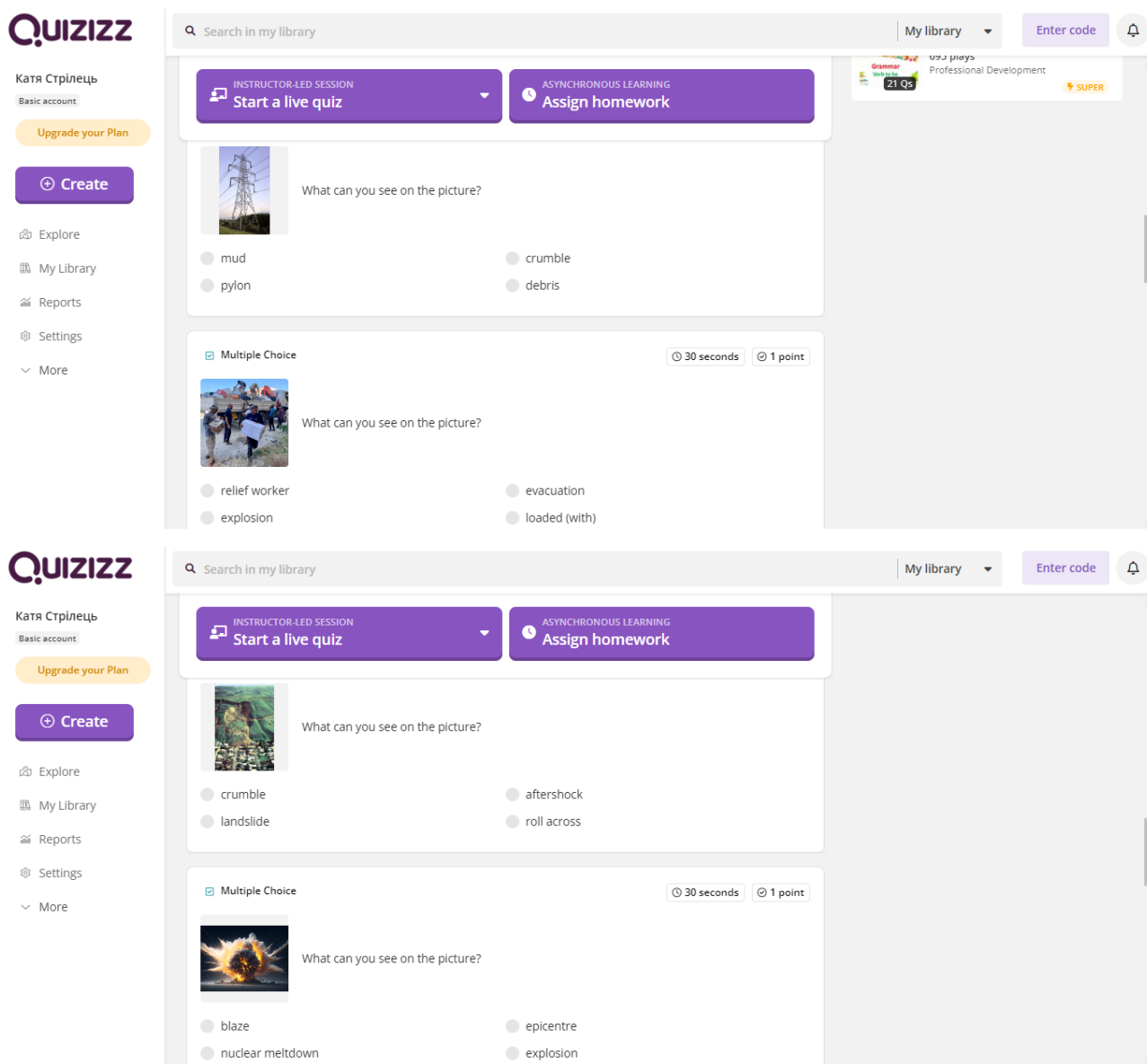

Рисунок 2.2.4 – Вправа на співвідношення на домашнє завдання

Вправи типу gap-fill є досить поширеними серед інших, оскільки є легкими у використанні, дають змогу відпрацювати певні мовні аспекти, до прикладу, граматичний або ж лексичний матеріал, та особливості написання, такі як сполучники, та такі вправи можуть бути використанні як під час класної роботи, так і під час домашньої. Онлайн-ресурс «Quizizz» має у своєму арсеналі варіант відповідей gap-fill, та можливість вставляти цілий текст з пропусками, як це

представлено на рис. 2.2.5, лише необхідно – креативність вчителя, оскільки налаштувати можливо усе під особисті потреби. Задаючи представлений вид вправ на домашнє завдання учні можуть з легкістю відпрацювати новий лексичний матеріал, покращити навички читання та відповідно навички письма у своєму власному темпі. Кожен пропуск можливо оформити у вигляді окремого запитання, лише необхідно відімкнути функцію «Shuffle questions» у налаштуваннях запуску вікторини у режимі «Homework», аби запитання йшли по порядку і учні не збивалися з перерахованих пропусків, а необхідні слова для заповнення пропусків можливо вказати у постановці завдання безпосередньо перед текстом.

The image displays two screenshots of the Quizizz interface, illustrating the 'gar-fill' (gap-fill) question setup for homework. The interface is in Ukrainian and shows a user named Катя Стрілець with a Basic account.

Top Screenshot: The main content area shows a question titled "Fill in the Blank" with a 2-minute timer and 1 point. The question text is: "Insert the words 'disaster, landslide, tsunami, severe storm, war, environmental disaster' in the text: In a small town, there was a terrible (1) ____. First, a (2) ____ hit the area, causing widespread damage to homes and infrastructure. Then, a (3) ____ occurred, burying several houses under tons of mud and rocks. The situation became even more critical when news of an approaching (4) ____ from the ocean spread. Families were frightened and confused, not knowing where to go or what to do. During this (5) ____, the community came together, supporting one another in any way they could. Slowly, the town began to recover. Eventhough, in a few years this town faced another conflict, which is a (6) ____ conflict with neighbouring country. People wished for peace instead of war. They showed how strong they were when facing difficulties. They hoped for a time when there would be no more disasters, whether caused by nature or by people." The dropdown menu for the first blank is open, showing the selected answer "disaster".

Bottom Screenshot: The same question is shown, but the dropdown menu for the first blank is open, showing the selected answer "severe storm".

The interface includes a sidebar with navigation options (Explore, My Library, Reports, Settings, More), a search bar, and a suggestions panel on the right. The suggestions panel lists various quizzes such as "Preschool Alphabet Rhymes", "Tricky Words", "Prepositions and Places", "Dairy Products", and "Kinds of Phrases".

Рисунок 2.2.5 – Вправа gar-fill на домашнє завдання

Що стосується форм організації самостійної роботи учнів, то можливо виокремити 4 види, а саме:

1. Індивідуальна;
2. Парна;
3. Групова;
4. Фронтальна (робота усім класом разом, де учні виконують одне і те саме завдання).

Окрім індивідуальної роботи, онлайн-ресурс «Quizizz» надає можливість учням навчитися працювати у команді, тобто завдяки режиму «Team», який зображений на рис. 2.2.6, усі учні будуть розподілені на певну кількість команд, яку задає вчитель і в залежності від кількості присутніх учнів вони будуть розподілені у пари по 2 людини, або ж групи по 3-4 особи. Усі учасники працюють разом над питаннями, які з'являються в них на екранах та отримують спільні бали для своєї команди, у результаті, та команда у якої найбільша кількість отриманих балів – та й стає переможцем.

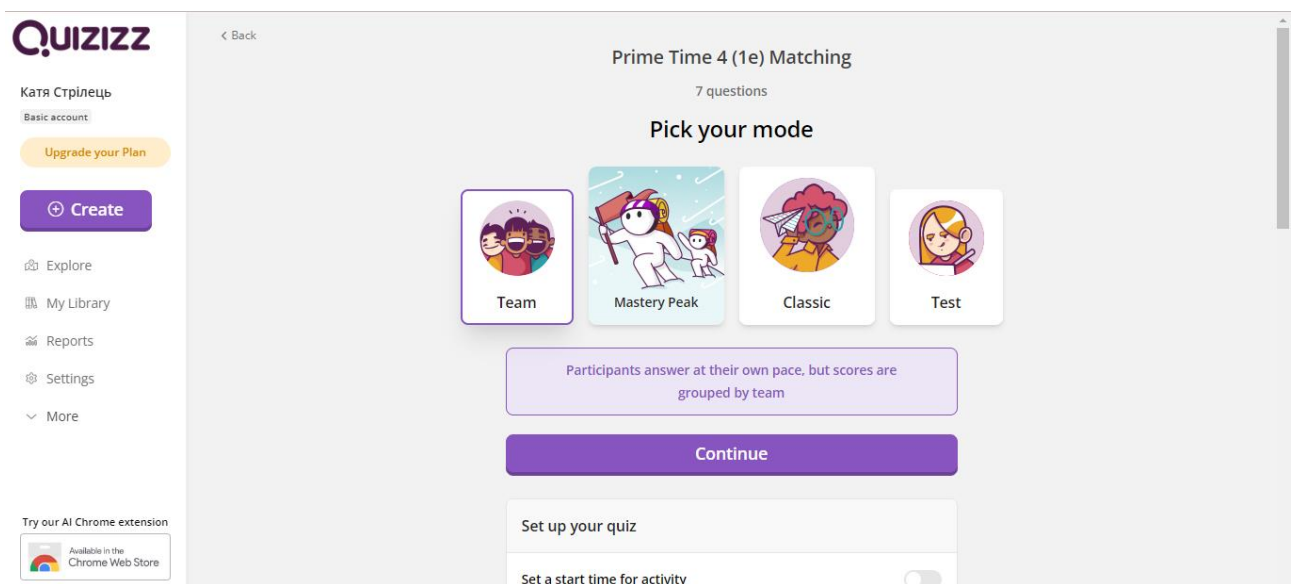

Рисунок 2.2.6 – Режим «Team» для парної та групової роботи

2.3 Система вправ для формування іншомовної лексичної компетентності за допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz»

Для формування іншомовної лексичної компетентності було створено систему вправ на тему «Природа і погода», яка відповідає темам затвердженим Міністерством освіти та науки України та застосована під час навчального процесу у 9-му класі, на базі онлайн-ресурсу «Quizizz». Для перевірки критеріїв оцінювання, а саме використання лексичних одиниць під час усної та письмової мовленнєвої діяльності та лексично-колокаційної сполучуваності було застосовано характерні засоби у вигляді вправ на платформі «Quizizz».

Онлайн-ресурс «Quizizz» є інструментом для перевірки не лише письмових навичок, а також може бути корисним і ефективним ресурсом для формування мовленнєвих навичок. Завдяки інструментарію платформи є підтримка презентацій, які можливо створювати самостійно, саме цю функцію було використано для перевірки використання лексичних одиниць під час усної мовленнєвої діяльності. Під час вивчення теми «Weather idioms» у вигляді warming-up activity було створено слайд у презентації з загальними та альтернативними запитаннями які зображені на рис. 2.3.1. Відповіді на запитання дають змогу поринути у атмосферу теми уроку та запустити процес усного мовлення учнів та у результаті повторення та використання вивчених раніше лексичних одиниць. Під час відповідей на ці запитання учні гарно реагували, чітко зрозуміли, що буде вивчатися на цьому уроці та змогли пригадати слова, які вивчалися на попередньому уроці на тему «Weather».

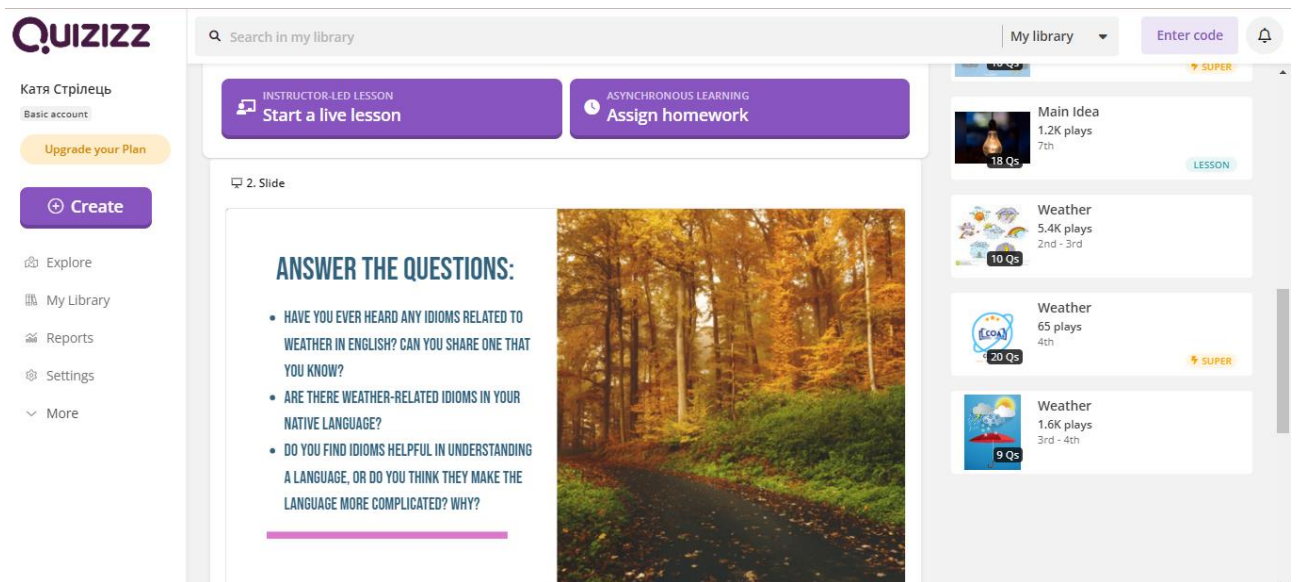

Рисунок 2.3.1 – Вправа з загальними та альтернативними запитаннями

Один з засобів завдяки якому можливо відслідкувати використання учнями активних лексичних одиниць це – активізація лексичних одиниць у вигляді діалогу/історії (ситуативне мовлення) у парі/групі. Ситуативне мовлення можливе й у вигляді гри, що є чітким проявом методу гейміфікації, як це було проведено на уроці з учнями 9-го класу. Учні було поділено на 3 групи та основним завданням яких було придумати історії використовуючи лексичні одиниці, які вони ж оберуть. Під час вибору слів учні їх не бачили, а мали назвати число від 1 до 12, під яким відповідно було певне слово з попереднього уроку, як це зображено на рис. 2.3.2, які вони також мали вивчити як частина домашнього завдання. Надалі вчитель оголошувала слова, які учні обрали та за чітко відведений час, а саме 5 хвилин, мали скласти з цих слів історію. Історії вийшли дуже кумедними, що також підняло їх настрій та покращило емоційний стан, а також відповідали темі уроку «Weather». Учні мали змогу зробити нотатки у вигляді тез з основними моментами історії, але представляли вони їх усно, що змогло дати вчителю перевірити логічність викладу думок, правильність формулювання речень та відповідність контексту.

The screenshot shows the Quizizz website interface. At the top, there is a search bar and navigation options like 'Quizizz library' and 'Enter code'. On the left, a sidebar lists user information (Катя Стрілець, Basic account) and navigation links (Explore, My Library, Reports, Settings, More). The main content area displays a lesson slide titled 'LET'S MAKE A STORY!' with the instruction 'YOU HAVE TO CHOOSE THREE NUMBERS FROM 1-12 AND MAKE A STORY WITH THEM.' Below this, there is a grid of 12 weather-related icons and a list of idioms:

1. WRAP UP WARM	7. MIRACLE
2. OZONE LAYER	8. WEATHER PHENOMENA
3. OCCUR	9. RESTORE
4. NEVER-ENDING	10. WHIRLING
5. ASTONISHED	11. IGNITE
6. WILDFIRE	12. VIOLENT STORM

On the right side, there are suggestions for other quizzes, including 'Reading Skillz', 'Weather', and 'Weather Conditions'.

Рисунок 2.3.2 – Вправа на ситуативне мовлення у парі/групі

Один з різновидів вправ на формування навичок іншомовного говоріння є імітація мовленнєвого зразка з використанням лексичних одиниць, яка дає змогу продемонструвати як на практиці можливо застосовувати певні слова, вирази тощо. На базі онлайн-ресурсу «Quizizz» було створено вправу на використання лексичних одиниць під час усної мовленнєвої діяльності на тему «Weather idioms» з вивченими раніше ідіоматичними виразами, яка зображена на рис. 2.3.3. Учні мали розповідати про свій досвід використовуючи ідіоматичні вирази та початок речень як вказано у прикладі «When I am under the weather I stay home and relax as much as possible». Завдяки цьому було продемонстровано наскільки правильно учні вміють використовувати ідіоми «in a fog, raining cats and dogs, be under the weather, fair-weather friend, every cloud has a silver lining», які вони ще також мали вивчити як частина домашнього завдання, для опису повсякденних ситуацій в залежності від контексту та правильність вимови. Даний вид вправ може бути використаний як і warming-up activity на початку заняття, так і pre-reading activity перед прочитанням та обговоренням відповідного тексту. Окрім лексичних тем, вправи на імітацію мовленнєвого зразка дуже поширені під час формування граматичної іншомовної компетентності, до прикладу, усний опис зображень з використанням певної граматичної форми як вказано у прикладі.

The screenshot shows the Quizizz platform interface. On the left is a navigation menu with options like 'Explore', 'My Library', 'Reports', 'Settings', and 'More'. The main content area displays a slide titled '3. Slide' with the following text:

TELL ABOUT YOUR EXPERIENCE USING IDIOMS FINISHING THE PHRASES AS IN THE EXAMPLE.

EXAMPLE: WHEN I AM UNDER THE WEATHER, I STAY HOME AND RELAX AS MUCH AS POSSIBLE.

1. WHEN I AM UNDER THE WEATHER, I ...
2. THE LAST TIME I FELT MYSELF IN A FOG WAS ...
3. I UNDERSTOOD THAT I HAD A FAIR-WEATHER FRIEND AT THE MOMENT WHEN ...
4. "EVERY CLOUD HAS A SILVER LINING", MY MUM TOLD ME AT THE SITUATION WHEN ...
5. IT'S RAINING CATS AND DOGS BUT/AND I ...

To the right of the text is a small illustration of a blue cloud with a face, raining.

Рисунок 2.3.3 – Вправа на імітацію мовленнєвого зразка

Один з видів вправ задля перевірки використання лексичних одиниць учнями під час письмової мовленнєвої діяльності є завдання на заміну визначення на відповідну лексичну одиницю, яке дає змогу перевірити наскільки учні орієнтуються у визначеннях, розуміють пасивний лексичний запас, який представлений у вигляді речень з визначеннями та чи можуть знайти відповідну заміну. Такий вид активностей легко можливо зробити за допомогою платформи «Quizizz», оскільки є варіант відповідей з функцією fill in the blank та завдяки ньому вчитель має змогу перевірити правильність написання слів учнями, в свою чергу система зараховує лише повністю правильно написані відповіді та дає за них бал. Вправа на заміну, яка зображена на рис. 2.3.4, стала доречним доповненням та одним з методів перевірки засвоєння лексичних одиниць під час теми «Weather», а саме «Disasters. Earthquake», яку учні 9-го класу вивчали напередодні. Під час заняття, вчитель запустив вікторину, підключившись учні мали пройти тест, показуючи також як вони вивчили лексичні одиниці як частина домашнього завдання. Усі нові лексичні одиниці були у окремому блоці «Check these words» у підручнику після тексту, який також містив їх, а перед безпосереднім виконанням тесту учні мали змогу декілька хвилин переглянути та повторити слова.

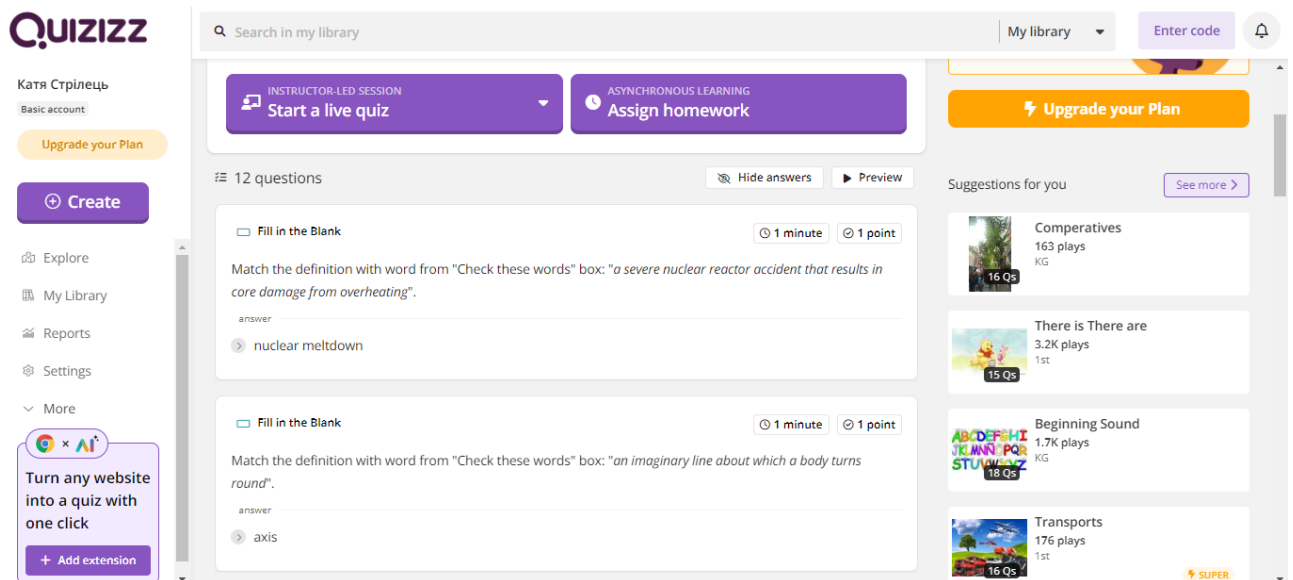

Рисунок 2.3.4 – Вправа на заміну визначення на лексичну одиницю

Для перевірки використання лексичних одиниць під час усної мовленнєвої діяльності вчителі використовують завдання з описом зображень на поточну тему. Цей вид вправ дає змогу оцінити наскільки учні орієнтуються у лексичних одиницях та виразах, наскільки вміють використати їх на практиці та в залежності від контексту, не менш важливим є – правильна вимова, яку також можна легко відслідкувати. За допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz» зображення можливо презентувати у режимі «Lesson», як показано на рис. 2.3.5, демонструючи на екрані ноутбука або ж за допомогою функції «Show slides on student devices» на гаджетах учнів, який є зручним у використанні під час дистанційного навчання. На тему «Disasters» було створено 2 слайди у режимі презентації з використанням зображень з відповідними ситуаціями катастроф аби учні могли відпрацювати лексичні одиниці. Для легшого початку розмови було наведено декілька прикладів запитань на які учні можуть також дати відповіді, описуючи зображення, по типу «What can you see? What disaster is it? Natural or influenced by man? What caused it?» тощо.

The image shows a screenshot of the Quizizz platform interface. On the left, there is a sidebar with the user's name 'Катя Стрілець', account type 'Basic account', and options to 'Upgrade your Plan', 'Create', 'Explore', 'My Library', 'Reports', 'Settings', and 'More'. Below this is a section for turning any website into a quiz with one click. The main area displays two slides for a 'DESCRIBE THE PICTURE' activity. Slide 4 shows two images: a car accident with an ambulance and a rescue operation in a snowy environment. Slide 5 shows two images: an airplane crash in a mountainous area and a soldier in a conflict zone. The text on the slides asks: 'WHAT CAN YOU SEE? WHAT DISASTER IS IT? NATURAL OR INFLUENCED BY MAN? WHAT CAUSED IT? WERE THERE ANY VICTIMS? WHAT HAPPENED AFTER IT?'

Рисунок 2.3.5 – Вправа на опис зображень

Не менш важливою є перевірка розуміння контексту у якому використовуються лексичні одиниці, оскільки завдяки цьому учні відпрацьовують використання цих слів та бачать приклади їх використання. Для ознайомлення учнів та введення нових лексичних одиниць вчителі використовують засіб читання тексту з лексичним матеріалом, тому завдання на reading comprehension є обов'язковими під час роботи з текстом. На онлайн-ресурсі «Quizizz» такий вид вправ можливо легко створювати та імплементувати у навчальний процес, що також додасть цікавинки заняттю та учні з задоволенням будуть виконувати. Під час теми «Disasters» було представлено на розгляд текст про цунамі, його утворення, причини, наслідки тощо, але у підручнику завдання на розуміння прочитаного не було представлено, тому було прийнято рішення завдяки інструментарію платформи «Quizizz» та на базі тексту було створено вправу

reading comprehension, яка зображена на рис. 2.3.6. Після проходження учні мали можливість бачити свої відповіді та помилки завдяки чому була проведена робота над помилками, аргументуючи реченнями з тексту разом з усним відпрацюванням нового лексичного матеріалу.

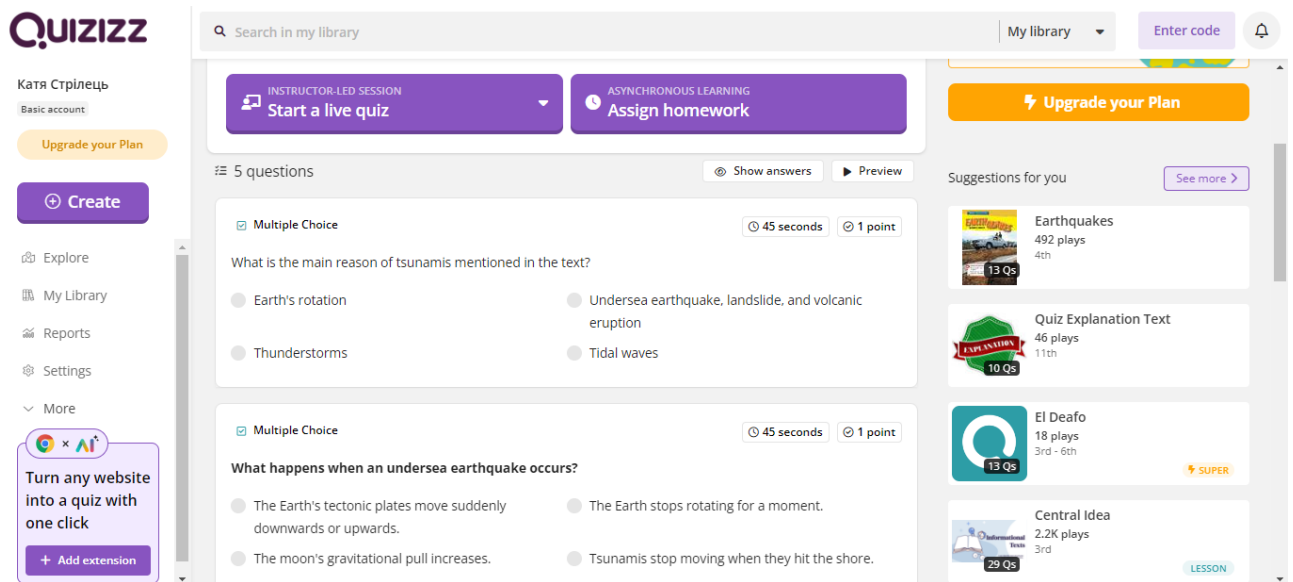

Рисунок 2.3.6 – Вправа на reading comprehension

Для оцінювання рівня сформованості лексичної компетентності за критерієм лексично-колокаційної сполучуваності онлайн-ресурс «Quizizz» буде корисним застосунком для вчителів у загальноосвітніх навчальних закладах. Вправа на доповнення лексичної структури можливо подавати у вигляді завдання matching, використовуючи функціонал платформи, як це показано на рис. 2.3.7. Стопвіці з лексичними одиницями було завантажено у вигляді зображення, яке було створено функціоналом безкоштовної програми 3D Paint. Аби уникнути непорозумінь з відповідями, оскільки це вправа на письмо, було прописано варіативність можливих відповідей, тобто коли учень вписує правильну відповідь, але не перший вираз, а інший який він спромігся скласти, відповідь буде зарахована як правильна і відповідно учень отримає бал. Завдяки функції письмово введення тексту вчитель матиме можливість відслідкувати наскільки учні обізнані у лексичному матеріалі та чи наявні орфографічні помилки під час написання.

The screenshot shows the Quizizz interface. At the top, there's a search bar and a 'Quizizz library' dropdown. Below that, there are two main buttons: 'Start a live quiz' (under 'INSTRUCTOR-LED SESSION') and 'Assign homework' (under 'ASYNCHRONOUS LEARNING'). A sidebar on the left contains user information for 'Катя Стрілець' and navigation options like 'Explore', 'My Library', 'Reports', 'Settings', and 'More'. The main area displays a 'Fill in the Blank' question with a 'Match the pairs' task. The question text is partially obscured but shows 'Match the pairs:'. Below it, there are two columns of text: 'answer' and 'alternatives'. The 'answer' column contains 'wrap up warm'. The 'alternatives' column contains 'lightning storm', 'never ending', 'weather phenomena', 'silver lining', 'underground river', and 'nitrogen oxide'. On the right side, there are 'Suggestions for you' with several quiz cards like 'The Desert', 'Dairy Products', 'Add', and 'Number Bonds'.

Рисунок 2.3.7 – Вправа на доповнення лексичних структур

Під час виконання вікторин з вставленими картинками, до прикладу, на яких зображено частина завдання, у учнів можуть виникати проблеми з розпізнаванням тексту чи інших елементів зображень. Задля вирішення цього питання функціонал онлайн-ресурсу «Quizizz» дає змогу збільшувати зображення для кращого розпізнавання та опрацювання матеріалу, як це представлено на рис. 2.3.8, більше того описана функція наявна як на комп'ютері, так і на мобільному пристрої.

The screenshot shows a 'Question Image' window. On the left, there is a list of words: wrap up, lightning, silver, never, underground, weather, nitrogen, oxide, lining, river, world news, storm, phenomena, ending. On the right, the same list of words is shown in a larger font, demonstrating the zoom function. The window has a close button in the top right corner.

Рисунок 2.3.8 – Функція збільшення зображення

Вправи на вилучення однієї зайвої лексичної структури є одним із засобів перевірки та вдосконалення іншомовної лексично-колокаційної сполучуваності, оскільки дає змогу зрозуміти наскільки учні орієнтуються у формуванні лексичних структур, комбінацій та словосполучень в залежності від контексту. Такий вид вправ сприяє удосконаленню розуміння словникового запасу та лексичних конструкцій, а також вчать учнів розрізняти схожі слова чи фрази. Ці вправи можна адаптувати залежно від рівня учнів, як це було зроблено на тему «Weather» завдяки функціоналу онлайн-ресурсу «Quizizz», як представлено на рис. 2.3.9. Було обрано дві правильні лексичні комбінації, які було опрацьовано з учнями, та одна – невірна, якої в загалому не існує у вокабулярі англійської мови.

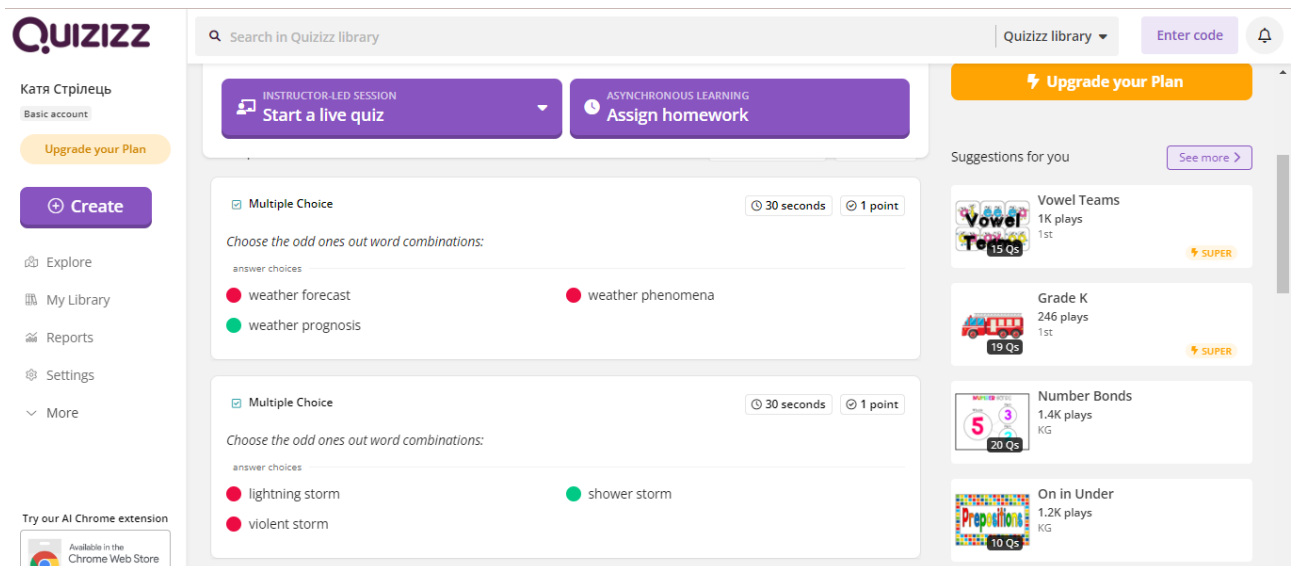

Рисунок 2.3.9 – Вправа на вилучення однієї зайвої лексичної структури

Для введення теми вчителі часто обирають засіб зачитування певних цитат, виразів, текстів тощо, а потім проводять обговорення з учнями, представляючи, таким чином новий лексичний матеріал та тему заняття. Представлений вид вправи було створено за допомогою платформи «Quizizz» у режимі «Lesson» у формі презентації для усного обговорення, як зображено на рис. 2.3.10. Було обрано декілька картинок з заголовками з газет, які анонсували реальні світові події, які стосувалися природніх катастроф. Робота у групі/класі була колективною, завдяки цьому учні могли дискутувати між собою,

обмінюватися ідеями та інколи навіть заперечувати один одному, що розвивало їхні комунікативні навички. Спершу учні читали та перекладали заголовки, які вони бачили перед собою, а пізніше мали описувати подію якомога детальніше. Аби учням було легше розпочати було подано декілька «мотиваційних» запитань на які вони також могли дати відповіді та вони мали змогу далі розвивати сюжет події у своїй розповіді.

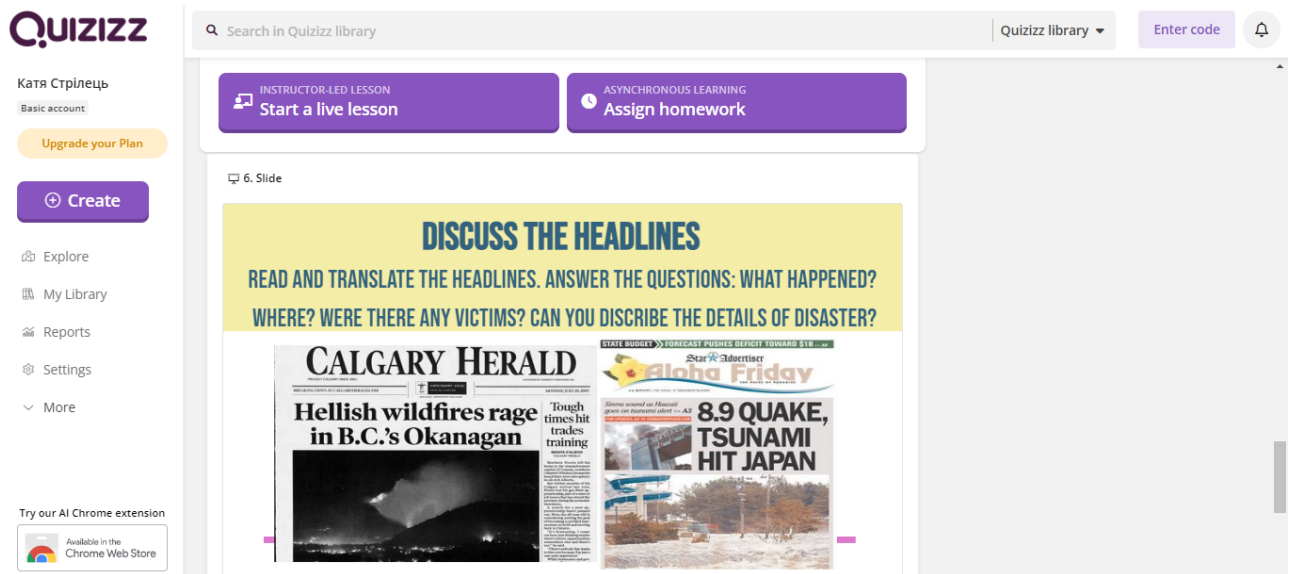

Рисунок 2.3.10 – Вправа на читання та обговорення

2.4 Експериментальна перевірка ефективності застосування онлайн-ресурсу «Quizizz» для формування іншомовної лексичної компетентності у учнів 9-х класів

Для оцінювання сформованості іншомовної лексичної компетентності учнів 9-го класу було проведено початковий зріз знань, який був створений та проведений за допомогою онлайн-ресурсу «Quizizz», який включав у себе 25 запитань (додаток А). Таким самим чином було проведено кінцевий зріз знань для аналізу прогресу та засвоєння пройденого матеріалу, який також містив 25 запитань типу multiple choice та fill in the blank на поточну тему пройдену з учнями 9-го класу (додаток Б).

Задля проведення дослідження було проведено педагогічний експеримент, який проводився на базі мовного центру «Говмач» з 2.10.2023 по 28.10.2023 та відбувався протягом трьох наступних етапів:

1. Підготовчий – аналіз рівня сформованості іншомовної лексичної компетентності учнів 9-го класу на початковому етапі, підбір матеріалів та створення системи вправ з використанням онлайн-ресурсу Quizizz для покращення результатів;
2. Основний – впровадження системи вправ у навчальний процес для покращення результатів здобувачів освіти;
3. Завершальний – аналіз рівня сформованості іншомовної лексичної компетентності після впровадження системи вправ, підбиття підсумків, аналіз результатів дослідження.

Кумпан М. запропонувала використовувати наступні критерії для оцінювання сформованості лексичної компетентності:

1. Когнітивний критерій (вміння адекватного відтворення ізольованих лексичних одиниць, словосполучень, узагальнюючих слів за певною темою та добору відповідників з рідної мови, обізнаність із лексичною сполучуваністю слів (сталі вирази, ФО, прислів'я, приказки, крилаті вирази), обізнаність із способами словоутворення в англійській мові і багатозначністю слів);
2. Смысловий критерій (розуміння прямого та переносного значення слів, наявність рецептивно-репродуктивних лексичних навичок розпізнавання вивчених лексичних одиниць у текстах монологічного та діалогічного характеру та відтворення цих одиниць у поєднанні з раніше засвоєними, обізнаність з нормами стилістично та ситуативно доречного використання лексичних одиниць у мовленні);
3. Мовно-комунікативний критерій (вміння застосовувати адекватні лексичні засоби (синоніми, антоніми, фразеологічні одиниці, крилаті вирази з англійських художніх творів, реалії, багатозначні слова, слова з прямим та

переносним значенням) у самостійних мовленнєвих актах монологічного характеру, вміння застосовувати адекватні лексичні засоби (синоніми, антоніми, фразеологічні одиниці, крилаті вирази з англійських художніх творів, реалії, багатозначні слова, слова з прямим та переносним значенням) у самостійних мовленнєвих актах діалогічного характеру) [19, с. 171].

Провівши аналогію з самостійно виведеними критеріями та показниками оцінювання учнів 9-го класу, які були представлені у попередньому розділі, можна зробити висновок, що письмовий зріз знань буде зосереджений на когнітивному та смисловому критерії, а саме на розуміння лексичних одиниць, які відповідають темі «Weather» за матеріалом підручника Prime Time 4, Module 1 Breaking News.

За О. Горошкіною, О. Караманом, П. Бакуном та іншими дослідниками, «Під контролем розуміють педагогічний супровід, моніторинг і перевірку успішності навчально-пізнавальної діяльності студентів. ... виділяють такі види контролю:

- залежно від дидактичної мети й етапу навчання: попередній (діагностичний); поточний; модульний (рубіжний, тематичний, періодичний, блоковий); підсумковий (завершальний); відтермінований;
- залежно від форми проведення: усний і письмовий;
- залежно від суб'єкта/об'єкта проведення контролю: самоконтроль, взаємоконтроль, кафедральний, факультетський, ректорський та міністерський» [13, с. 167-168].

Тестування є одним з ефективних та надійних методів контролю засвоєння лексичного матеріалу, який за Ягуповим В. у педагогічній сфері інтерпретується як «Тестування (від лат. test – випробовування) – метод діагностики, який використовує стандартизовані запитання і завдання, що мають визначену шкалу значень» [40]. Отже, для проведення початкового та контрольного зрізу знань під час письмової мовленнєвої діяльності використовувався метод тестування у

різних варіаціях завдань, а саме: multiple choice, fill in the blank, complete the phrase/sentence, definitions. О. Приходько та І. Якушенко притримуються схожої думки, що «Найпоширенішими завданнями під час тестування лексики можна назвати такі: Вставити пропущені слова в речення; До поданих слів дібрати антоніми (синоніми, омоніми); Вставити в речення правильне слово (одне із трьох); Назвати, що зображено на малюнках, використовуючи запропоновані речення; Розгадати кросворд; Перевірити, чи правильно названі предмети та виправити помилки; Описати малюнок, використовуючи слова; Продовжити діалог; Створити діалог, використовуючи репліки; Скоротити/поширити репліки діалога; Доповнити речення; Прокоментувати ситуацію; Висловити своє ставлення; Відгадати слово; Поставити слова в логічній послідовності» [35, с. 132-133]. Для оцінювання учнів 9-го класу було створено за узагальнено критерії оцінювання враховуючи набутий рівень протягом процесу навчання, які зображено у таблиці 2.4.1.

Таблиця 2.4.1 – Критерії оцінювання учнів 9-го класу

Рівень навчальних досягнень	Критерії оцінювання
Високий	<p>Учень знає та правильно використовує лексичні одиниці в залежності від контексту під час усного та писемного мовлення. Орфографічних помилок немає, або наявні 1-2. Учасник навчального процесу правильно вимовляє лексичні одиниці та ставить наголос. Мовлення вільне, розгорнуте без ускладнень з використанням лексичних одиниць та висловленням власної думки.</p>
Достатній	<p>Учень в основному знає та вміє використовувати лексичні одиниці під час усного та писемного мовлення. Фонематичні помилки відсутні, правильна вимова та наголоси, проте можливі незначні орфографічні помилки (2-4). Учасник навчального процесу може підтримати розмову, дати відповіді на запитання не розгорнуто та передати основний зміст.</p>

Продовження таблиці 2.4.1

Середній	Учень погано орієнтується в лексичних одиницях та може допускати помилки у їх використанні в залежності від контексту під час усного та писемного мовлення. Наявні фонематичні помилки під час вимови та орфографічні помилки (5-7). Учасник навчального процесу може побудувати невелике монологічне мовлення з використанням елементарних лексичних одиниць, відповіді на запитання прості та без висловлення власної думки.
Низький	Учень не знає лексичних одиниць та не вміє їх застосовувати під час усного та писемного мовлення. Учень вміє писати лексичні одиниці проте наявні багато орфографічних (8-10) та фонематичних помилок у мовленні в тому числі вимова та наголоси. Учасник навчального процесу знає прості слова та словосполучення, проте не завжди адекватно використовує їх у мовленні.

Опрацювавши методичні рекомендації та вимоги оцінювання англомовної лексичної компетентності було нами сформовано критерії оцінювання учнів 9-го класу, які представлені у таблиці 2.4.2.

Таблиця 2.4.2 – Критерії оцінювання лексичної компетентності

Критерії	Показники	Максимальний бал
Використання лексичних одиниць під час усної мовленнєвої діяльності	<ul style="list-style-type: none"> ● к-ть слів активного запасу відповідної теми ● правильність наголосів ● правильна вимова ● відповідність контексту 	5
Лексично-колокаційна сполучуваність	<ul style="list-style-type: none"> ● сумісність слів за їх лексичним значенням ● створення визначених комбінацій слів та ідіоматичних сполучень ● утворення визначених фразових дієслів 	5

Продовження таблиці 2.4.2

Використання лексичних одиниць під час письмової мовленнєвої діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • правильність написання • к-ть слів активного запасу • відповідність контексту 	20
---	---	----

Для початкового та кінцевого зрізу знань під час усної мовленнєвої діяльності було обрано засіб у вигляді активізації лексичних одиниць у вигляді діалогу/історії (ситуативне мовлення) у парі/групі, а саме діалогу у парах на тему «Weather». Оскільки учні минулих років вивчали певні лексичні одиниці з поточної теми, у них була база для створення діалогів на початковому етапі для зрізу знань. Учні обох груп були поділені на пари на 2 та 3 людини у кожній парі та протягом декількох хвилин мали скласти діалог на певну тему, які були розподілені вчителем, до прикладу «Flood in the city», описуючи погодні умови, емоції жителів/людей, передумови, методи виживання, наслідки та інші деталі, котрі ми обговорювали під час засвоєння лексичної теми.

Загальна кількість балів, включаючи як виконання завдання у письмовій формі на онлайн-ресурсі «Quizizz», так і усного мовлення у вигляді діалогу, складала 30 балів (30-25 балів – високий рівень, 24-15 балів – достатній рівень, 14-7 балів – середній рівень, 6-1 балів – низький рівень). Після перевірки іншомовної лексичної сформованості учнів 9-их класів, які були розділені класами відповідно на експериментальну (ЕГ) та контрольну групу (КГ), під час письмової та усної мовленнєвої діяльності були отримані наступні результати, які представлені у таблиці 2.4.3 та у відповідності до критеріїв оцінювання – у таблиці 2.4.4.

Таблиця 2.4.3 – Результати ЕГ та КГ під час початкового зрізу знань

Рівень навчальних досягнень	К-ть балів	К-ть учнів в ЕГ	К-ть учнів в КГ	К-ть учнів в ЕГ у %	К-ть учнів в КГ у %
Високий	30-25	-	-	-	-
Достатній	24-15	3	2	30%	20%
Середній	14-7	7	7	70%	70%
Низький	6-1	-	1	-	10%
Разом:		10	10	100%	100%

Таблиця 2.4.4 – Результати ЕГ та КГ під час початкового зрізу знань за критеріями

Рівень навчальних досягнень	К-ть балів	К-ть учнів в ЕГ	К-ть учнів в КГ	К-ть учнів в ЕГ у %	К-ть учнів в КГ у %
<i>Використання лексичних одиниць під час письмової мовленнєвої діяльності</i>					
Високий	20-15	1	-	10%	-
Достатній	14-9	6	6	60%	60%
Середній	8-4	3	3	30%	30%
Низький	3-1	-	1	-	10%
Разом:		10	10	100%	100%
<i>Використання лексичних одиниць під час усної мовленнєвої діяльності</i>					
Високий	5	-	-	-	-
Достатній	4	4	3	40%	30%
Середній	3	6	5	60%	50%
Низький	2-1	-	2	-	20%
Разом:		10	10	100%	100%

Продовження таблиці 2.4.4

<i>Лексично-колокаційна сполучуваність</i>					
Високий	5	-	-	-	-
Достатній	4	2	1	20%	10%
Середній	3	4	3	40%	30%
Низький	2-1	4	6	40%	60%
	Разом:	10	10	100%	100%

Підсумовуючи результати експериментальної групи під час письмової мовленнєвої діяльності було встановлено, що більше учнів орієнтуються у лексичному матеріалі на середньому рівні і оцінки відповідають набутому рівню за минулі роки вивчення теми «Weather». Ніхто з учнів не отримав оцінок, які відповідають рівню «Низький», але й ні один учень не зміг продемонструвати високий рівень сформованості лексичних навичок.

Враховуючи результати контрольної групи під час початкового зрізу знань було встановлено, що у більшій частини учнів сформованість лексичної компетентності на середньому рівні на поточному етапі. Ніхто з учнів не набрав та не продемонстрував високий рівень знань, в той час як лише один учень має низький рівень сформованості та отримав відповідну оцінку.

Результати експериментальної групи під час початкової перевірки знань усної мовленнєвої діяльності показали, що учні вміють на середньому рівні підтримувати розмову та вести діалог. Речення були не розгорнуті, а відповіді на запитання – лаконічні та короткі, що показує, що учні мають малий словниковий запас аби підтримувати розмову. Були використані активні лексичні одиниці аби описати погоду, в той час як терміни погодніх явищ, опис передумови та наслідків учні не змогли розгорнуто надати. Було відмічено, що певні учні не знають як правильно вимовляється більша частина лексичного матеріалу, отже, був зроблений висновок, що вчитель не приділяла вимові та наголосам належного часу та уваги. Проаналізувавши результати письмового зрізу знань з

усною перевіркою у вигляді діалогу експериментальної групи було помітно, що комунікативні навички учнів є на вищому рівні та сформовані краще ніж навички письма, тому потрібно зосередити більшу увагу на використанні лексичних одиниць під час письмової мовленнєвої діяльності.

Під час проведення початкового зрізу знань усної мовленнєвої діяльності у контрольній групі результати показали, що ніхто з учнів не володів комунікативними навичками та лексичними навичками у темі «Weather» на високому рівні, але в той же час ніхто не показав результат низького рівня. Більшість учнів засвоїли минулий лексичний матеріал на поточну тему на достатньому рівні, оскільки кількість лексичних одиниць не перевищувала 5-7 слів на особу у групі під час презентації діалогу, що є показником достатнього рівня, але на межі з середнім. У третій частині групи були наявні фонематичні помилки та проблеми з наголосами у словах, в той час як більша частина учнів вимовляла лексичні одиниці згідно правил та транскрипції. Відповіді та репліки персонажів діалогів були не розгорнуті, лише в деяких випадках учнів давали відповідь більше ніж 2 речення у репліці. В загальному комунікативні навички контрольної групи краще сформовані ніж навички письма, оскільки результати представлення діалогів кращі ніж письмового тесту на онлайн-ресурсі «Quizizz», що є передумовою для збільшення годин відпрацювання використання лексичних одиниць під час письмової мовленнєвої діяльності.

Один з діалогів на тему «Extreme Heat», які учні представляли під час початкового зрізу знань, виглядав наступним чином:

Person A: It's scorching hot today!

Person B: Yeah, I hate such a weather!

Person A: I can't stand it too. What do you do with this extreme heat?

Person B: Well, I stay at home as much as possible and drink water. Water is my best friend right now.

Person A: Me too.

Person B: I also try to wear light clothes and don't come out on the sun.

Person A: That's a good tip. I heard about people getting heatstroke.

Person B: Really? How terrible! I hope it will end soon.

Person A: I agree, but also this weather is not common for our territory.

Person B: Yeah, we have never experienced something like that.

Person A: Okay, I need to go, stay in touch and let me know if somethings will happen.

Person B: Sure, bye!

Для інтерпретації результатів для їх підтвердження було використано формулу $K = Q/N$ (за В. Безпальком), де K – коефіцієнт навченості, Q – кількість балів за правильно виконані завдання, а в свою чергу N – максимальна кількість балів за тест за визначеними критеріями сформованості лексичної компетентності, як це представлено у таблиці 2.4.5.

Таблиця 2.4.5 – Середні показники результатів початкового зрізу знань

Критерії оцінювання	Максимальний бал	Середній бал ЕГ	Середній бал КГ
Використання лексичних одиниць під час письмової мовленнєвої діяльності	20	9,1	8,2
Використання лексичних одиниць під час усної мовленнєвої діяльності	5	3,4	3,1
Лексично-колокаційна сполучуваність	5	2,7	2
Середній бал		15,2	13,3
Максимальна кількість балів		30	30
Коефіцієнт навченості		0,51	0,44

Згідно результатів, було підсумовано, що коефіцієнт навченості обидвох груп не досягає достатнього рівня, який повинен дорівнювати або перевищувати значенню 0,7, тому це стало основним фактором введення системи вправ у навчальний процес для покращення іншомовної лексичної компетентності.

Для коригування коефіцієнту навченості протягом місяця навчання було введено онлайн-ресурс «Quizizz» для покращення сформованості лексичної компетентності учнів 9-го класу. Для підведення підсумків кінцевого зрізу знань після пройденого навчання та виконання усіх необхідних завдань з використанням онлайн-технологій було створено тотожну схему результатів про успішність введених гіпотез. Платформа була введена частково у навчальний процес лише у певні моменти уроків, оскільки увагу учнів необхідно було перемикаати на різні види вправ з додаткових матеріалів, таких як, підручник чи робочий зошит. Після завершення опрацювання теми «Weather» учні пройшли тест, який вони проходили й під час початкового зрізу знань, та склали діалог у парах на поточну тему, результати чого представлені у таблиці 2.4.6.

Таблиця 2.4.6 – Результати ЕГ та КГ під час кінцевого зрізу знань

Рівень навчальних досягнень	К-ть балів	К-ть учнів в ЕГ	К-ть учнів в КГ	К-ть учнів в ЕГ у %	К-ть учнів в КГ у %
Високий	30-25	5	2	50%	20%
Достатній	24-15	4	5	40%	50%
Середній	14-7	1	3	10%	30%
Низький	6-1	-	-	-	-
Разом:		10	10	100%	100%

Після проведення післяекспериментального зрізу знань сформованості іншомовної лексичної компетентності нами було сформовано аналогічну схему результатів, яка представлена у таблиці 2.4.7, за окресленими нами

критеріями, як після проведення початкового зрізу знань у контрольній та експериментальній групі.

Таблиця 2.4.7 – Результати ЕГ та КГ під час кінцевого зрізу знань за критеріями

Рівень навчальних досягнень	К-ть балів	К-ть учнів в ЕГ	К-ть учнів в КГ	К-ть учнів в ЕГ у %	К-ть учнів в КГ у %
<i>Використання лексичних одиниць під час письмової мовленнєвої діяльності</i>					
Високий	20-15	8	4	80%	40%
Достатній	14-9	2	3	20%	30%
Середній	8-4	-	3	-	30%
Низький	3-1	-	-	-	-
Разом:		10	10	100%	100%
<i>Використання лексичних одиниць під час усної мовленнєвої діяльності</i>					
Високий	5	3	2	30%	20%
Достатній	4	4	4	40%	40%
Середній	3	3	4	30%	40%
Низький	2-1	-	-	-	
Разом:		10	10	100%	100%
<i>Лексично-колокаційна сполучуваність</i>					
Високий	5	2	1	20%	10%
Достатній	4	2	3	20%	30%
Середній	3	3	3	30%	30%
Низький	2-1	3	3	30%	30%
Разом:		10	10	100%	100%

Підсумовуючи результати експериментальної групи, після роботи з онлайн-ресурсом «Quizizz» учні стали краще орієнтуватися у лексичному матеріалі як на письмі, так і в усному мовленні, оскільки учні згадували матеріал

з пройдених тестів та вікторин, обговорень тощо. Було помітно, що учні використовували лексичні одиниці відповідно контексту та чітко розуміли різницю між схожими виразами та словами, більш того вміли коректно їх використати. Фонематичні помилки майже стали відсутні, вимова натомість стала чистіша, проблеми з наголосами зникли у більшості учнів, тому діалоги під час усного мовлення були чіткіші та краще сформульовані. Оскільки учні поповнили свій словниковий запас на тему «Weather» представлені діалоги були довші з відповідно розгорнутими відповідями, хоча деякі учні досі надають перевагу коротким відповідям.

Один з діалогів, які представляли учні під час кінцевого зрізу знань, на тему «Flood in Kansas City» мав наступний вигляд:

Person A: Have you heard about the weather in Kansas City lately?

Person B: Yeah, it's been crazy! It's been raining cats and dogs for days.

Person A: That's intense. Any other weather issues?

Person B: There was a sudden lightning storm last night, adding to the chaos. The whole region is on edge.

Person A: Wow, that's a lot to handle. Is there a flood warning in place?

Person B: Absolutely, there's a flood alert. Some areas are already experiencing a never-ending shower, and residents are getting desperate.

Person A: I can't imagine how challenging it must be for them. How often do floods like this occur in the region?

Person B: It's not common, but when it does occur, it hits hard. The residents are struggling to cope.

Person A: I hope the authorities are taking action to help those affected. Stay safe if you're in the area!

Person B: Yeah, I hope they get some relief soon. It's never easy for the residents when things like this happen. Thanks, I'll be careful.

У таблиці 2.4.8 задля порівняння коефіцієнту навченості з початковим етапом було проведено аналогічну схему інтерпретації результатів з використанням формули $K = Q/N$ у КГ та ЕГ.

Таблиця 2.4.8 – Середні показники результатів кінцевого зрізу знань

Критерії оцінювання	Максимальний бал	Середній бал ЕГ	Середній бал КГ
Використання лексичних одиниць під час письмової мовленнєвої діяльності	20	16,2	12,5
Використання лексичних одиниць під час усної мовленнєвої діяльності	5	4	3,8
Лексично-колокаційна сполучуваність	5	3,3	2,9
Середній бал		23,5	19,2
Максимальна кількість балів		30	30
Коефіцієнт навченості		0,78	0,64

З огляду на отримані результати стосовно сформованості іншомовної лексичної компетентності учнів 9-го класу за трьома критеріями, а саме використання лексичних одиниць під час письмової та усної мовленнєвої діяльності та окремо лексично-колокаційна сполучуваність, показали, що учні експериментальної групи перевищили визначений коефіцієнт навченості 0,7 (за В. Безпальком), тому можливо стверджувати, що обрана методика та впроваджена система вправ з використанням онлайн-ресурсу «Quizizz» була ефективною. Натомість контрольна група не досягла середнього визначеного коефіцієнту 0,7, що є ознакою того, що засвоєння матеріалу не було досягнуто певною мірою у зв'язку з не використанням онлайн-ресурсу «Quizizz». Як

підсумок, прогрес учнів після проведення педагогічного експерименту було представлено у вигляді діаграми на рис. 2.4.1.

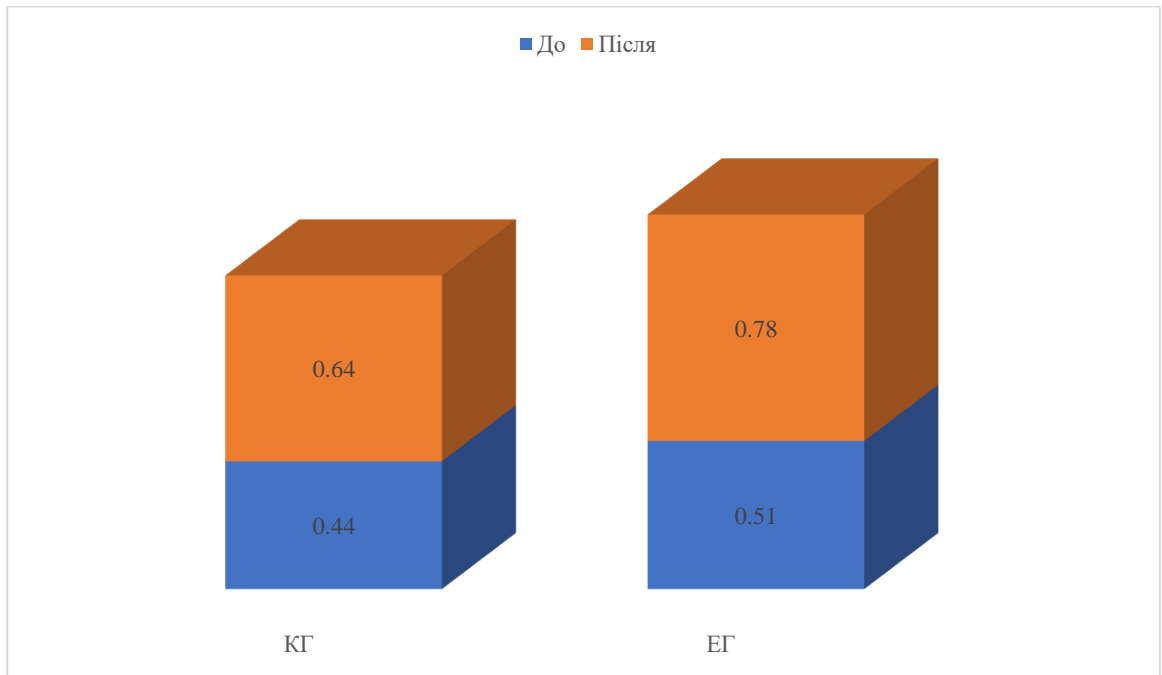

Рисунок 2.4.1 – Прогрес учнів після проведеного експерименту

ВИСНОВКИ

У сучасному суспільстві англійська мова була та надалі залишається інтернаціональною мовою та, у зв'язку з останніми подіями та інтеграцією України у ЄС, англійська мова є обов'язковою для вивчення. Враховуючи розвиток онлайн технологій та ресурсів, їх також необхідно правильно інтегрувати у навчальний процес, що є нагальною проблемою для багатьох вчителів та навчальних закладів в цілому. Для детального дослідження було обрано онлайн-ресурс «Quizizz», який не був раніше виділений вчителями а дослідниками методів та засобів викладання англійської мови, а саме було продемонстровано можливості його введення у освітній процес у 9-ому класі.

У результаті проведеного дослідження усі вище поставлені завдання були виконані та педагогічна експериментальна перевірка проведена успішно, про що свідчать її результати, які є відмінними.

1. Проаналізувавши вітчизняні та іноземні джерела з педагогіки та методики викладання англійської мови з'ясована сутність поняття іншомовної лексичної компетентності, яка складає собою знання лексичних одиниць (слова, словосполучення, речення, які не піддаються змінам), фразових дієслів, ідіоматичних виразів тощо, та правильне використання їх під час письмової та усної мовленнєвої діяльності для вираження думок особи. Іншомовна лексична компетентність є обов'язковим аспектом під час опанування англійської мови, оскільки вважається базовим для подальшого удосконалення інших іншомовних навичок. Окремо розглядався лексичний запас, який складався з активного та пасивного словникового запасу, а також потенційного.
2. У ході дослідження детально досліджено структуру іншомовної лексичної компетентності та її основні елементи. До компонентів іншомовної лексичної компетентності належать мотиваційний, когнітивний, діяльнісно-практичний, рефлексивний та поведінковий компоненти, завдяки яким у симбіозі можливе успішне опанування іноземної мови.

Нами виокремлено мотиваційний та когнітивний компоненти як одні з найважливіших, які потребують більшої уваги. Мотиваційний відповідає за залученість учнів та їхню зацікавленість процесом, яка рівно пропорційна прогресу. Учні 9-го класу важко зацікавити вивченням нового матеріалу, оскільки у їхньому віці вони проходять певні вікові зміни, які впливають на загальний емоційний стан та у результаті на загальне навчання та успішність. Під когнітивним компонентом ми також розуміємо процес усвідомлення важливості та загального сенсу вивчення англійської мови, що є необхідним для учнів 9-го класу. Також досліджено навчальну програму учнів 9-го класу та потенційний лексичний матеріал, який учні повинні засвоїти під час освітнього процесу. На базі цього учні повинні досягнути певного рівня засвоєння іноземної мови, який відповідає нормам: A2+ (учні, які вивчають першу іноземну мову), B1 (з поглибленим вивченням іноземної мови) та рівня A2 (учні, які вивчають другу іноземну мову).

3. Детально охарактеризовано інструментарій онлайн-ресурсу «Quizizz», систему роботи та функції для імплементування у навчальний процес. У ході аналізу виокремлено дві основні функції, а саме: «Instructor-led session» та «Asynchronous learning», які відповідають за синхронне та асинхронне навчання. Онлайн-ресурс «Quizizz» завдяки своєму функціоналу застосовувався під час читання, письмової та усної мовленнєвої діяльності для формування іншомовної лексичної компетентності у учнів 9-х класів. Особливо було зосереджено увагу на використанні можливостей онлайн-ресурсу «Quizizz» під час самостійної роботи учнів, а саме – виконання домашнього завдання. Доведено, що такий вид навчальної роботи як домашнє завдання – є невід'ємною частиною засвоєння іноземної мови, оскільки завдяки їй відбувається повторення засвоєного лексичного матеріалу, усвідомлення власних помилок та відповідно робота над ними, а також покращення набутих навичок.

4. На базі онлайн-ресурсу «Quizizz» для формування іншомовної лексичної компетентності у учнів 9-х класів розроблено систему вправ та проведено педагогічну експериментальну перевірку її успішності. Для проведення перевірки сформовано критерії оцінювання, а саме: використання лексичних одиниць під час усної мовленнєвої діяльності, використання лексичних одиниць під час письмової мовленнєвої діяльності та лексично-колокаційна сполучуваність. У експерименті брали участь дві групи учнів 9-х класів, а саме експериментальна група (ЕГ) та контрольна група (КГ). Експериментальна група досягла рівня навченості 0,78 (за В. Безпальком), що підтверджує ефективність впровадженої системи вправ для формування іншомовної лексичної компетентності, в той час як контрольна група не досягла достатнього рівня навченості.

Отже, у ході проведеного дослідження доведено, що онлайн-ресурс «Quizizz» є ефективним та перспективним засобом викладання англійської мови, а саме формування іншомовної лексичної компетентності у учнів 9-х класів та може бути застосованим у загальноосвітніх навчальних закладах та школах з поглибленим вивченням англійської мови.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Академічний тлумачний словник української мови : веб-сайт. URL: <http://sum.in.ua/s/kompetentnyj> (дата звернення: 9.08.2023).
2. Альошина О. М. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов у ВНЗ. *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти*. 2012. №30-31. С. 242-247.
3. Бабич А. З. Використання технології BYOD у процесі навчання в основній школі. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*. 2017. №2. С. 1-4.
4. Бабій І. І. Формування іншомовної лексичної компетентності учнів середньої ланки загальноосвітньої школи. *Мова, освіта, наука в контексті міжкультурної комунікації* : матеріали І всеукр. студ. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 15 квітня 2021 р. Тернопіль, 2021. С. 9-10.
5. Бойко Н. І. Гейміфікація на уроках англійської мови. *Житомирщина педагогічна*. 2020. №4 (20). С. 1-7.
6. Борщевська В. Д., Ігнатенко В. Д. Основи методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : навч. посіб. Біла Церква : БНАУ, 2018. 122 с.
7. Ващенко Л. С. Погляди сучасників освітнього процесу на самооцінювання учнями результатів навчальної діяльності. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика (Серія: Педагогічні науки)*. 2022. №3 (72). С. 46-52.
8. Використання онлайн ресурсів на уроках англійської мови під час дистанційного навчання. На Урок : веб-сайт. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vikoristannya-onlayn-resursiv-na-urokah-angliysko-movi-pid-chas-distanciynogo-navchannya-278932.html> (дата звернення: 28.09.2023).
9. Висоцька Т. Методи контролю та оцінювання знань студентів під час дистанційного навчання. *Тенденції та перспективи розвитку викладання іноземних мов в інноваційному суспільстві* : матеріали І всеукр. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 25-26 листопада 2022 р. Дніпро, 2022. С. 39-44.

10. Габовда А. М., Кравченко Т. М. Формування активного, пасивного та потенційного словникового запасу студентів-філологів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2016. №63. С. 38-41.
11. Гапоненко Л. П., Пантелєєва В. О. Особливості методів навчання лексики на уроках іноземної мови у середній школі. *Актуальні питання філології та методики викладання мов*. 2020. №3 (15). С. 120-129.
12. Герасименко Ю. Інноваційні технології у викладанні англійської мови у закладах вищої освіти. *Молодь і ринок*. 2021. №11-12 (197-198). С. 115-120.
13. Горошкіна О. М., Караман С. О., Бакум З. П., Караман О. В., Копусь О. А. Практикум з методики навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі : навч. посіб. Київ : 2015. 250 с.
14. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2004. 218 с.
15. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2013. 273 с.
16. Зайченко І. В. Педагогіка : навч. посіб., 2-е вид. Київ : Освіта України, КНТ, 2008. 528 с.
17. Іванова О. О. Інформаційно-комунікаційні технології у процесі формування професійно орієнтованої лексичної компетентності. *Advanced Education*. 2014. №1. С. 21-29.
18. Красуля А. В., Лоян К. А. Переваги та недоліки мобільних інформаційно-комунікативних технологій навчання англійської мови студентів вищих навчальних закладів. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства* : матеріали V всеукр. наук. конф., м. Суми, 19-20 квітня 2018 р. Суми, 2018. С. 272-273.
19. Кумпан М. Б. Формування англомовної лексичної компетенції в учнів старших класів гімназій у театралізованій діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Одеса, 2015. 335 с.

20. Лащенко М. А., Коваль О. Ю. Новітня методика викладання англійської мови студентам економічних спеціальностей. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. №79 (1). С. 140-143.
21. Методика навчання англійської мови / упоряд. І. В. Холод. Умань : Візаві, 2018. 165 с.
22. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. Київ : Ленвіт, 2013. 592 с.
23. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / Л. С. Панова та ін. Київ : Академія, 2010. 327 с.
24. Михайлова Л. Підвищення мотивації під час вивчення англійської мови у студентів немовних спеціальностей. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. № 47 (3). С. 218-222.
25. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи : Програми затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017, № 804. С. 113.
26. Овчаренко З. П. Інформаційні технології як засіб інтенсифікації вивчення англійської мови. *Молодий вчений. Педагогічні науки*. 2018. №3 (55). С. 578-581.
27. Олійник Т. І., Афанасьєва В. Ю. Інтернет-технології у навчанні старшокласників англійської мови. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2013. № 111. С. 216-220.
28. Освітні технології : навч. посіб. / О. М. Пехота та ін. Київ : А.С.К., 2001. 256 с.
29. Пацера М. В., Стець В. Р. Наслідки впливу гаджетів на сучасну дитину. *Міжнародний журнал педіатрії, акушерства, та гінекології*. 2021. №1. С. 99.
30. Пашківська Л. П. Дослідження факторів, що впливають на збереження матеріалу в пам'яті : курс. роб. Житомир, 2009. 41 с.

31. Полікарпова Ю. О. Сучасні тенденції у викладанні англійської мови в Україні. *Народна освіта*. 2017. №2 (32). С. 60-65.
32. Полянiчко О. Д. Компоненти змісту лексичної компетентності майбутніх учителів історії. *Закарпатські філологічні студії*. 2020. №13. С. 143-146.
33. Полянiчко О. Д. Структура когнітивного компоненту лексичної компетентності майбутніх вчителів історії. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2019. №72 (2). С. 133-136.
34. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. Київ : А.С.К., 2004. 192 с.
35. Приходько О. О., Якушенко І. О. Особливості використання тестування у процесі перевірки іншомовної компетенції студентів технічних закладів вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. №68. С. 131-135.
36. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. №40-IV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 21.11.2023).
37. Рускуліс Л. В. Лінгвістичні основи формування лексичної компетентності учнів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. № 77 (2). С. 109-112.
38. Сіранчук Н. М. Процес формування лексичної компетентності молодшого школяра у структурі теорії мовленнєвої діяльності. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2015. № 4 (82). С. 72-76.
39. Смоліна С. В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції. *Іноземні мови*. 2010. №4. С. 16-23.
40. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Либідь, 2002. 560 с. URL: https://eduknigi.com/ped_view.php?id=88 (дата звернення: 15.11.2023).
41. Ярема М. І. Використання онлайн-ресурсів для формування іншомовної лексичної компетентності учнів на уроках англійської мови в умовах

- дистанційного навчання. *Мова, освіта, наука в контексті міжкультурної комунікації* : матеріали III всеукр. студентської наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 20 травня 2022 р. Тернопіль, 2022. С. 181-183.
42. 34 Great Ways to Teach English with Technology. EnglishPost : website. URL: <https://englishpost.org/tools-teach-english-technology/#3-quizziz> (date of application: 08.08.2023).
43. Cambridge Dictionary : website. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/content> (date of application: 10.09.2023).
44. Caro K., Mendinueta N. Lexis, Lexical Competence and Lexical Knowledge: A Review. *Journal of Language Teaching and Research*. 2017. Vol. 8, No 2. P. 205-213.
45. Chinnery G. Emerging Technologies. Going to the MALL: Mobile Assisted Language Learning. *Language Learning & Technology*. 2006. Vol. 10, No 1. P. 9-16.
46. Chinta K. Techniques of Vocabulary Competency in English Language Learning. *An International Journal of Education and Applied Social Sciences*. 2014. Vol. 5, No 2. P. 109-113.
47. Chomsky N. *Syntactic Structures*. Berlin, New York, Mouton de Gruyter, 2002. 117 p.
48. Choudhury A. Second/Foreign language lexical competence: its dimensions and ways of measuring it. *i-manager's Journal on English Language Teaching*. 2015. Vol. 5, No 3. P. 34-42.
49. Clark M. *The Use of Technology to Support Vocabulary Development of English Language Learners* : Master's thesis / St. John Fisher University. Pittsford, NY, 2013. 85 p.
50. Corder S. P. The Significance of Learner's Errors. *IRAL (International Review of Applied Linguistics in Language Teaching)*. 1967. Vol. 4. P. 161-170.

51. Cueto M., Ramos M., Garcia M., Cheol Y. The Use of Technologies in Second Language Learning: The Case of a Mexican University. *European Scientific Journal*. 2017. Vol. 13, No 25. P. 264-275.
52. Edtech Startup Quizizz See Huge Spike In Global Adoption With 65 Mn MAU : website. URL: <https://inc42.com/startups/how-edtech-startup-quizizz-scaled-up-to-65-mn-mau-globally/> (date of application: 23.08.2023).
53. Foundations of Adaptive Learning. Pearson. URL: https://www.pearson.com/content/dam/one-dot-com/one-dot-com/global/Files/efficacy-and-research/methods/learning-principles/Foundations_of_Adaptive_Learning.pdf (date of application: 4.10.2023).
54. Harmer J. The Practice of English Language Teaching (4th edition). Harlow Essex, Pearson Longman, 2007. 448 p.
55. Kilickaya F., Krajka J. Teachers' Technology Use in Vocabulary Teaching. *Academic Exchange Quarterly*. 2010. Vol. 14, No 1. P. 81-86.
56. Leńko-Szymańska A. Defining and Assessing Lexical Proficiency. New York, Routledge, 2020. 261 p.
57. Luchini P., Ferreiro G. Second Language Vocabulary Teaching and Learning: Inspecting Alternatives and Analyzing Results. *Athens Journal of Philology*. 2022. Vol. 10. P. 1-18.
58. Mackenzie J. L., Hannay M. Developing lexical competence: a computer-assisted, text-based approach. *CAUCE*. 2001. No 24. P. 541-563.
59. Marconi D. Lexical Competence. Cambridge, Massachusetts, The MIT Press, 1997. 206 p.
60. Mohideen H. Demonstrating Lexical Competence in Language Use. *British Journal of Humanities and Social Sciences*. 2012. Vol. 6, No 2. P. 79-85.
61. Nation I.S.P. Learning Vocabulary in Another Language. Cambridge, Cambridge University Press, 2001. 477 p.

62. Power-Ups & Their Types : website. URL: <https://support.quizizz.com/hc/en-us/articles/360035742872-What-are-Power-ups-> (date of application: 3.09.2023).
63. Quizizz. URL: <https://quizizz.com/admin> (дата звернення: 2.10.2023).
64. Read J. *Assessing Vocabulary*. Cambridge, Cambridge University Press, 2000. 294 p.
65. *Reimagining the Role of Technology in Education. 2017 National Education Technology Plan Update* : U.S. Department of Education, 2017. 111 p.
66. Schmitt N. *Vocabulary in Language Teaching*. Cambridge, Cambridge University Press, 2000. 224 p.
67. Thornbury S. *How to teach vocabulary*. Harlow Essex, Pearson Longman, 2002. 185 p.
68. Trautwein U., Niggli A., Schnyder I., Lüdtke O. Between-Teacher Differences in Homework Assignments and the Development of Students' Homework Effort, Homework Emotions, and Achievement. *Journal of Educational Psychology*. 2009. Vol. 101, No 1. P. 176-189.
69. Wang L. The Advantages of Using Technology in Second Language Education. *T.H.E Journal*. 2005. Vol. 32, No 10. P. 38-42.
70. Wilkins D. A. *Linguistics in language teaching*. London, Edward Arnold, 1972. 260 p.
71. Yuksel I. Evaluation of foreign language learners' lexical competence. *Problems of education in the 21st century*. 2011. Vol. 36, No 1. P. 10-16.

ДОДАТКИ

Додаток А

Контрольні завдання для початкового зрізу знань

1. What does it mean “the eye of the storm”? Find the explanation.
 - a) the beginning of the storm
 - b) the strongest moment
 - c) the center of the storm
2. Complete the phrase “_____ storm”.
 - a) tropical
 - b) heavy
 - c) hail
3. What does it mean “it’s raining cats and dogs”? Find the explanation.
 - a) frogs falling from the sky
 - b) very strong hail
 - c) rain very heavily
4. What natural disaster can you see on the picture?
 - a) volcanic eruption
 - b) hurricane
 - c) tornado
5. Translate into English “штормова хвиля”.
 - a) storm wave
 - b) flood
 - c) storm surge

6. What does it mean “every cloud has a silver lining”? Find the explanation.
- a) however bad the situation is, something positive always comes from it
 - b) moments when things are good
 - c) specific precipitation while raining
7. Find the odd one “tornado – gale – breeze – drizzle”.
- a) tornado
 - b) gale
 - c) breeze
 - d) drizzle
8. What natural disaster can you see on the picture?
- a) flood
 - b) drought
 - c) earthquake
9. Translate into English “руйнування, обвал”.
- a) collapse
 - b) destroy
 - c) catastrophe
10. What does it mean “a fair-weather friend”? Find the explanation.
- a) a person who is only around when the weather is fine
 - b) a person who is only around when the things are good
 - c) a person who is can cheer you up in any situations

11. Complete the sentence “In March 2011, an undersea _____ struck off the coast of Japan.”
- a) tsunami
 - b) surge
 - c) earthquake
12. What does it mean “swamp-like”? Find the explanation.
- a) very dry, complete drought
 - b) ground after sequence of earthquakes
 - c) very wet and the ground is soggy
13. What does it mean “in a fog”? Find the explanation.
- a) to have concussion
 - b) a condition after the deep sleep
 - c) confused, puzzled
14. Find the odd one “boiling hot – sunny spells – scorching hot – freezing cold”.
- a) boiling hot
 - b) sunny spells
 - c) scorching hot
 - d) freezing cold
15. Complete the sentence “Shower of animals and never-ending lightning storm are the kinds of weird weather _____ that actually happen.”
- a) phenomena
 - b) condition

- c) forecast
16. Translate into English “оксид азоту”.
- a) carbon dioxide
- b) fossil fuel
- c) nitrogen oxide
17. Complete the phrase “crash _____”.
- a) to
- b) at
- c) into
18. What is it “a layer in the earth's stratosphere at an altitude of about 10 km containing a high concentration of ozone”?
19. Which disasters are natural? Choose more than 1 option.
- a) flood
- b) factory explosion
- c) severe/freak storm
- d) avalanche
20. What are these “they cover the Earth's inner layers and may be sections that divide the lithosphere”?
21. Translate into English “під загрозою”.
- a) under threat
- b) in danger
- c) under circumstances
22. Complete the phrase “_____ of emergency”.

- a) matter
- b) state
- c) situation

23. Complete the collocation “_____ precautions”

- a) employ
- b) take
- c) apply

24. Complete the sentence “As the hurricane _____, it brought an 800-metre-high storm surge to New Orleans.”

- a) strengthened
- b) smashed
- c) came ashore

25. What is it “The sliding down of a mass of earth or rock from a mountain or cliff”?

Додаток Б**Контрольні завдання для кінцевого зрізу знань**

1. Complete the phrase “rip _____”.
 - a) apart
 - b) against
 - c) in

2. What is it “A long high sea wave caused by an earthquake, tectonic plates movement etc.”?

3. Complete the sentence “After the _____ tsunami hits land, there are often other waves following it.”
 - a) first
 - b) beginner
 - c) initial

4. Translate into English “палати, горіти”.
 - a) blaze
 - b) explosion
 - c) luster

5. Which disasters are influenced by man? Choose more than 1 option.
 - a) landslide
 - b) road accident
 - c) severe/freak storm
 - d) war

6. What does it mean “to be under the weather”? Find the explanation.

- a) to be caught by a horrible weather while you are outside
 - b) to feel a bit ill or sick
 - c) a condition after fainting
7. What is it “A large, destructive fire that spreads quickly over woodland or brush”?
8. Translate into English “парниковий газ”.
- a) greenhouse gas
 - b) hothouse gas
 - c) elemental gas
9. Complete the sentence “Much worse was yet to come as the authorities issued a tsunami _____.”
- a) SOS
 - b) warning
 - c) announcement
10. What does it mean “emergency services”? Find the explanation.
- a) a group of people trained to find and help lost people
 - b) people who work often on a voluntary basis and help people in need, because of war, natural disasters etc.
 - c) the public organizations that help in case of natural and other disasters, especially the ambulance service, the police, and the fire brigade
11. Find the odd one “chilly – mild – breeze – freezing cold”.
- a) chilly
 - b) mild
 - c) breeze

- d) freezing cold
12. Complete the phrase “wrap up _____”.
- a) convenient
 - b) tight
 - c) warm
13. Complete the sentence “Imagine if a tornado was a _____ fire storm instead of a wind storm.”
- a) whirling
 - b) wheel-like
 - c) rotatory
14. What is it “An extraordinary and astonishing happening that is attributed to the presence and action of an ultimate or divine power”?
15. What does it mean “a fair-weather friend”? Find the explanation.
- a) someone who is supportive and reliable only in good time
 - b) someone who enjoys outdoor activities only in good weather
 - c) someone who is always reliable, regardless of circumstance
16. Find the odd one “sunshine – sunny spells – sleet – light clouds”.
- a) sunshine
 - b) sunny spells
 - c) sleet
 - d) light clouds
17. What natural disaster can you see on the picture?
- a) flood

- b) tsunami
- c) avalanche

18. Complete the collocation “to take part _____”.

- a) at
- b) on
- c) in

19. Complete the sentence “In the days before the main earthquake, Japan had experienced quite a few _____, some of which exceeded magnitude 7.”

- a) beforeshocks
- b) aftershocks
- c) foreshocks

20. What idiomatic phrase is it “to feel a bit ill or sick”?

21. What natural disaster can you see on the picture?

- a) hurricane
- b) global warming
- c) tornado

22. What does it mean “ecosystem”? Find the explanation.

- a) a computer-based system for managing ecological data
- b) a biological community of interacting organisms and their physical environment

- c) a community of people living in a specific geographic area

23. What is it “A line on a rock surface or the ground that traces a geological fault”?

24. Which disasters are natural? Choose more than 1 option.
- a) environmental disaster
 - b) plane crash
 - c) war
 - d) landslide
25. What idiomatic phrase is it “however bad the situation is, something positive always comes from it”?